

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

מזרח חדש (אוי קרט)

תמונה וידיה בלתי נפרדות
העורך: ד"ר א. מרטון
המחבר: מרת חדש ביימס
מנהל: מרת חדש ביימס
מנהל: מרת חדש ביימס
מנהל: מרת חדש ביימס

A kormány revízió alá veszi az arablakta határvidékek katonai kormányzását

Ben Gurion beszámolt a minisztertanácsnak a közelkeleti helyzetről és a tervezett Földközi-tengeri szövetségről

Tel-Aviv (Az Uj Kelet). — A minisztertanács tegnap hatgatóan megvitte a határvidékek katonai kormányzását. A minisztertanács elhatározta, hogy a határvidékek katonai kormányzását a jövőben a kormány revízió alá veszi. A minisztertanács elhatározta, hogy a határvidékek katonai kormányzását a jövőben a kormány revízió alá veszi.

pedig a progresszívek javasolták hosszabb ideje a kormány ülésén, valamint a Kneszet külügyi és hadügyi bizottságának tárgyalásain a kisebbségi csoportok által lakott 10⁰⁰⁰ falu katonai kormányzatának jelentős könnyítését, sőt ha erre lehetőség nyílik, teljes megszüntetését is.

kormány ezideig nem látott lehetőséget az általános emberességi és demokratikus elvekkel alátámasztott különféle könnyítési javaslatok elfogadására. Két évvel ezelőtti bizottságot neveztek ki az arab kisebbség és a katonai kormányzat viszonyának felülvizsgálására. A bizottság hat pontból álló javaslatot terjesztett a kormány elé. Ezeket az indítványokat azonban a különböző politikai felelősök nyomán adták tették és a minisztertanács csak most látta elérkezettnek az időt arra, hogy újabb és általános revízió alá vegye az állam megalakulása óta érvényben lévő katonai kormányzatot.

Murphy elfogadhatatlan engedményeket kíván Franciaországtól az algéri és tuniszi kérdésben

Paris. (Reuter). — Roger Duchesne szenátor, a francia szenátus konzervatív párt titkosa tegnap kijelentette, hogy ha Robert Murphy amerikai köztisztviselő elfogadhatatlan engedményeket követel Franciaországtól Tuniszra, ezáltal kormányt fog előidézni Franciaországban. A kormány konzervatív tagjai lemondásnak, ha a kormány gyengébbé mutatna Tunisz és Algéria ügyében — mondta a szenátor.

utóbbi tuniszi javaslatok lehetővé teszik, hogy Bizerta és Algéria kérdését későbbi időpontokban tárgyalják le. Ennek ellenében Tunisz olyan nyilatkozatot követel a francia kormánytól, hogy Bizerta tuniszi felségterület.

A kérdést felülvizsgáló miniszteri bizottságban a következők vesznek részt: dr. Burg postaügyi, Bentov országfejlesztési, Bár Jehuda belügyi, Luz földművelésügyi, Rozen igazságügyi és Sitrit vendég-miniszter.

LEZAJLOTTAK A LEGFELSŐBB SZOVJET VÁLASZTÁSAI

Moszkva, (AFP). — A Szovjetunióban tegnap választások lettek. A választásokon a kommunista párt és a pártok koalíciója nyert. A választásokon a kommunista párt és a pártok koalíciója nyert.

Ki számít zsidónak és ki nem?

Nagyjelentőségű vita a kormány tegnapi ülésén a személyazonossági adatok bejegyzésének kérdéséről és a zsidó vallási ismeretek kötelező oktatásáról

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet). — A tegnapi minisztertanács ülésén a személyazonossági adatok bejegyzésének kérdéséről és a zsidó vallási ismeretek kötelező oktatásáról volt vita.

Ben Gurion az amerikai televízióban

Jeruzsálemi tudósítójunk jelentése, hogy Ben Gurion miniszterelnök április 24-én a 10-ik függetlenségi napon az amerikai televízióban fog megjelenni. A jubileumi műsor előkészítése céljából rövidesen Izraelbe érkeznek az amerikai NBC televízióhálózat négy prominens újságírója, akik a miniszterelnökkel való intervjút dolgozzák ki.

Nasser „a palesztinai testvérek jogainak visszaadását” ígérte Aleppóban

Damaszkusz, (Reuter). — Abdul Nasser tegnap váratlan látogatást tett a Szíria északi részében lévő Aleppóban és az ünneplő tömeg előtt megszokott stílusában beszédet tartott, amelyben az algéri lázadókat támogatójáról biztosította, valamint megismételte, hogy „palesztinai testvéreinknek visszaadjuk jogaikat”.

Uj amerikai rakéta

Saratoga, (Reuter). — Thomas D. White tábornok, az amerikai légiflotta vezérkari főnöke tegnap bejelentette, hogy a légihaderő 1600 kilométer röptávolságu rakétát készített, amelyet atomerővel hajtott bombázóról lehet majd kilőni. Már épül a 70-B típusú bombázó repülőgépek, amelyek óránkénti 3200 kilométer sebességre képesek és ugyancsak épül az atomhajtású bombázó, amelynek „sebessége” csaknem korlátlan.

Ben Gurion az amerikai televízióban

Jeruzsálemi tudósítójunk jelentése, hogy Ben Gurion miniszterelnök április 24-én a 10-ik függetlenségi napon az amerikai televízióban fog megjelenni. A jubileumi műsor előkészítése céljából rövidesen Izraelbe érkeznek az amerikai NBC televízióhálózat négy prominens újságírója, akik a miniszterelnökkel való intervjút dolgozzák ki.

Ben Gurion az amerikai televízióban

Jeruzsálemi tudósítójunk jelentése, hogy Ben Gurion miniszterelnök április 24-én a 10-ik függetlenségi napon az amerikai televízióban fog megjelenni. A jubileumi műsor előkészítése céljából rövidesen Izraelbe érkeznek az amerikai NBC televízióhálózat négy prominens újságírója, akik a miniszterelnökkel való intervjút dolgozzák ki.

Az indonéz kormány csapatok egyrésze átértékelte a szumatrai lázadókhöz

Dzsakarta is győzelmet jelent

Singapore (Reuter). Meg nem erősített hírek szerint a szumatrai lázadó csapatok támadást intéztek a sziget északi részén levő Madan város ellen, majd későbbi jelentések szerint elfoglalták a város repülőterét. A jelentés arról is tud, hogy az indonéz kormány csapatok Sumatrába küldött csapatok egyrésze átértékelte a lázadókhöz és ez tette lehetővé a sikeres offenzíva megindítását.

A repülőtér elfoglalásáról szóló hír vétele előtt a dzsarkartai kormány lezárta a forgalom elől a repülőtérrel, amelyen két társaság működött állandó jelleggel, a malajai és az indonéz. A két vállalat singaporei igazgatósága jelentést kapott arról, hogy a repülőtér bezárták, a repülőtérre működő tisztviselők azonban azt mondták, hogy nem tudnak semmit a környéken folyó harcokról. Hasonló információt küldött Singaporeba az Egyesült Államok madani alkonzulja is.

Mai számunk
8 oldal
Regényfolytatás
Keresztretjévény

Tito élesen támadja a Nyugatot az orosz javaslatok elutasítása miatt

Washingtonban azt hiszik, hogy mégis meg fogják tartani a csúcskonferenciát

Belgrad (Reuter). — Tito marsall tegnapi választási beszédében élesen támadást intézett a Nyugat ellen, felszólítva a nyugati kormányokat, hogy fogadják el a Szovjetunió legutóbbi javaslatait. Külföldi megfigyelők szerint hónapok óta ez volt

Tito részéről a legélesebb kirohantás a nyugati hatalmak ellen. Ez a magatartás alighanem azt bizonyítja, hogy Jugoszlávia nem kapta meg a nyugati támogatást ahhoz a követeléséhez, hogy részt vehessen a csúcskonferencián.

Tito beszédével megkezdődött a választási kampány. Jugoszlávia népe ugyanis jövő vasárnap járul az urnákhoz, hogy megválassza a federális parlament 801 tagját. A választásokon csak egy jelöltlista van.

Washingtonban azt hiszik, hogy mégis meg fogják tartani a csúcskonferenciát

Washington (Reuter). — Politikai körök tegnap azon meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy a csúcskonferenciát mégis megtartják ebben az évben, bár a Szovjetunió legutóbbi lépései az nem segítik elő. Az amerikai kormány tovább folytatja előkészületeit különösen a leszerelési probléma területén. Ezt a kérdést valószínűleg kedden fogják részletesen tárgyalni a külügyminisztériumban, miután Foster Dulles hazatér távolkeleti útjáról.

Örömmel olvastam a szovjetjavaslatokat — mondta többek között Tito —, amelyeket konstruktívnak és realiztikusnak tartok és sajnálkozom afelőtt, hogy a Nyugat részéről kibúvó jellegű ellenjavaslatokat vetettek fel, amelyek a csúcskonferencia elgáncsolását célozzák.

Amerika kéri fogja az UNO 25 tagu leszerelési bizottságának összehívását, annak ellenére, hogy a Szovjetunió bojkottálja ezt a testületet. A külügyminisztérium egyébként még mindig nem adott ki hivatalos nyilatkozatot a szovjet négy pontból álló békejavaslatáról.

Nasser „a palesztinai testvérek jogainak visszaadását” ígérte Aleppóban

Egyiptom visszarendelt katonai küldöttségét hazaérkezett Szaúdából

Damaszkusz, (Reuter). — Abdul Nasser tegnap váratlan látogatást tett a Szíria északi részében lévő Aleppóban és az ünneplő tömeg előtt megszokott stílusában beszédet tartott, amelyben az algéri lázadókat támogatójáról biztosította, valamint megismételte, hogy „palesztinai testvéreinknek visszaadjuk jogaikat”.

Uj amerikai rakéta

Saratoga, (Reuter). — Thomas D. White tábornok, az amerikai légiflotta vezérkari főnöke tegnap bejelentette, hogy a légihaderő 1600 kilométer röptávolságu rakétát készített, amelyet atomerővel hajtott bombázóról lehet majd kilőni. Már épül a 70-B típusú bombázó repülőgépek, amelyek óránkénti 3200 kilométer sebességre képesek és ugyancsak épül az atomhajtású bombázó, amelynek „sebessége” csaknem korlátlan.

Washingtonban azt hiszik, hogy mégis meg fogják tartani a csúcskonferenciát

Washington (Reuter). — Politikai körök tegnap azon meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy a csúcskonferenciát mégis megtartják ebben az évben, bár a Szovjetunió legutóbbi lépései az nem segítik elő. Az amerikai kormány tovább folytatja előkészületeit különösen a leszerelési probléma területén. Ezt a kérdést valószínűleg kedden fogják részletesen tárgyalni a külügyminisztériumban, miután Foster Dulles hazatér távolkeleti útjáról.

Miért volt szükség az ipari áram díjának felemelésére

A villanytársaság osztalékot akar fizetni, hogy újabb részvényeket tudjon kibocsátani beruházási tőke szerzésére

Haifa (Az Új Kelet tudósítójától). A villanytársaság az ipari és gyári villanytarifákat a kormány hozzájárulásával a jövő hónaptól kezdve átlag 9 százalékkal emeli fel, — közölte tegnap Haifán a Chevrát Háchásmál igazgatósága. Az áremelés a különböző iparágakban az áramhasználat szerinti történik oly módon, hogy minimális áramfogyasztás mellett a drágulás 20 százalékot tesz ki, maximális fogyasztás esetén viszont egyáltalán nem lesz áremelés.

Jég-, cement- és elektrokémiai gyárakban, ahol a termelés teljes mértékben villanyerőre van berendezve, különleges tarifákat fognak biztosítani. Az igazgatóság szerint a villanytarifa megdrágulása egyetlen iparágban sem fog többet kitenni, mint a készáru árának 1—2 százalékát. Az áremelés következtében a társaság 900 ezer font bevételi többletre számít, de

a villanytársaság szerint az ipari áramot még a felémet tarifák mellett is önköltségi áron alul szállítják a fogyasztóknak.

Jákov Peled, a villanytársaság igazgatója kijelentette, hogy az ipari áram tarifájának felemelése a közlelőanyag olcsóbbodása el-

lenére is elkerülhetetlen, ha a társaság eleget akar tenni a rendes részvények utáni 4 százalékos osztalékfizetési kötelezettségének. Ezen részvények után a társaság 1950 óta nem fizetett dividendát, amely gyakorlatilag nem folytatható, ha — mint tervezik — fejlesztési célokra újabb részvényeket akarnak kibocsátani a kül- és bel-földi tőzsdéken.

A társaság még az év folyamán hozzálát a haifa-környéki új, 150 ezer kilowattos erőállomás megépítéséhez, amelynek költségei 45 millió fontot tesznek ki.

Az építkezési munkára, amely több, mint három évet fog igénybevenni, a kor-

mány a jelenlegi költségvetési évben 4 millió fontot irányzott elő. A további költéseket a társaság részvények kibocsátásával, a biztosítási társaságok közös befektetéseiből és a kártérítési hitelekkel számítja fedezni.

Egy kérdésre válaszolva az igazgatóság közölte, hogy a háztartások leszállításának ügyével a gazdasági minisztertanács foglalkozik. A jelenlegi helyzetben azonban

kevés remény van a háztáras tarifájának leszállítására, mint ahogy nem forlik el a villanyszámlák utáni Jáháv Mágén illetéket sem,

amely évente 2 és fél millió fontot hoz a kincstárnak.

Kakaó okozta a mérgezést a jeruzsálemi iskolai étkezdében

Befejezte munkáját a közoktatásügyi és egészségügyi minisztériumok által kinevezett külön bizottság, mely feladat volt, hogy kiderítse, mi okozta néhány héttel ezelőtt a Jeruzsálemi iskola étkezdében történt mérgezést. A vizsgálat megállapította, hogy a mérgezést a gyermekeknek adott kakaóban kifejlődött baktériumok okozták. Ezek a baktériumok mindenütt találhatók, azonban különösen elszaporodnak azokon a helyeken, ahol az egészségügyi berendezések hiányosak. A fogyasztás előtt egy nappal elkészített kakaó, amelyet nyitott edényekben tároltak másnapig, valóságos tenyésztőtelepül szolgált ezeknek a baktériumoknak.

A vizsgálat folyamán az is kiderült, hogy az étkezdében nem volt egyetlen személy sem, aki gondoskodott volna a sanitáris felügyeletéről s így nem lehetett megállapítani, kit terhel közvetlen felelősség a mérgezéssel. A bizottság felszólítja a város vezetését, hogy sürgősen fejezze be az új ét-

kezde építését, amelyet modern higiénikus berendezéssel látnak el.

Ugyazintén javasolja a bizottság, hogy szakértőkből álló bizottságot nevezzenek ki, amely pontosan meghatározza, milyen feltételek mellett kell működnie az iskolai étkezdének.

Három Diesel mozdonyt hoz az „Ampal”

New-York, (STA). — Izrael legújabb és legnagyobb teherhajója, a 15 ezer tonnás Ampal első tengerentúli útja során ma érkezik a newyorki kikötőbe. Ezután 48 órával várják a Theodor Herzl személyszállító hajó érkezését, amely szintén első alkalommal tesz látogatást New-York kikötőjében. Az Ampal három Diesel motorral rakodik, amelyet az izraeli vasutak rendeltek meg, hogy így készüljenek fel a jubileumi év nagyobb vasutforgalmára.

A Theodor Herzl március 19-én érkezik és 20-án indul vissza, hogy pészachi látogatókat vigyen Izraelbe.

A „szabad” burgonya elárastotta a piacot

Az ára 150 pruta különként

Tegnap, hosszú szünet után, ismét megjelent a piacon a „szabad” burgonya. A telavivi nagyvásárcsarnokban már az éjszakai órákban gyülekeztek a vásárlók. Hosszú teherautó- és szekérsorok szállították a burgonyát az üzletkebe. Az országos élelmiszerfelügyelőség figyelmeztette a kiskereskedőket, szigorúan ellenőrizni fogja, hogy a burgonyát csak a 150 prutas hivatalos áron adják el az utóbbi időben felszámított 400 és 500 pruta helyett. — A hatóságok biztosak abban, hogy a rakományban levő nyolcezer tonna burgonya elegendő lesz a szükséglet fedezésére a tavaszi burgonyatermésig, amely három héten belül piacra kerül.

A zöldségesek ellenették a burgonya szabadpiaci forgalmát és adagolást kértek azzal az indoklással, hogy a pészachi ünnepek időszakában növekedni fog a kereslet, annál is inkább, mert a lakosság hosszú ideig nélkülözte a burgonyát. A hatóságok viszont azt állítják, hogy a zöldségesek azért kérték az adagolást, mert így könnyebb üzérkedni a burgonyával.

A kedvező időjárás eredményeként a többi zöldségfélék is növekvő mennyiségben kerülnek piacra. Az élelmiszer ellenőrzőhatóság felszólítja a fogyasztókat, hogy ne fizessenek többet a maximált árnál. A káposzta, sárgarépa és hagyma kilója 150 pruta, kelkáposzta 250 pruta. A citrusfélék: narancs kilója 135 pruta, grapefruit 180 pruta, citrom 250 pruta. Jeruzsá-

lemben, valamint az ország déli és északi részein az árak 10 prutával magasabbak.

„Játékvasut” az államvasutak részére...

Érdekelt „játékvasut” érkezett néhány nappal ezelőtt az Egyesült Államokból az izraeli vasútigazgatóság részére. A kisvasut az izraeli tehervonatok hét vagonból álló pontos modellje. Hossza két méter. A modellt az amerikai General Motors-gyárban készítették és azt az államvasutak igazgatósága a Jeruzsálemben megrendezendő kiállításon fogja bemutatni.

Sajtóvita német és zsidó lap között

Eles sajtóvita zajlott le a napokban a németországi zsidóság központi lapja és a német leszerelt katonák újságja között.

A Düsseldorfban megjelenő „Allgemeine Zeitung der Juden in Deutschland” azal valóldta a müncheni „Deutsche Soldatenzeitung”-ot, hogy dicsóti a náci rendszert és a porosz militarista szellemet, de ugyanakkor nem nyilvánít rokonszenvedést Dr. Adenauer rendszeréért. A német lap válaszában eles támadást intézett a zsidó újság ellen, amelyben többek között azt állította, hogy „a németországi zsidóság önmagának árt és maga eleszti újjá az antiszemizmussal, amikor kútmelegző cikkeikkel támadja a német katonákat.”

HIREK

MA TIZ ÉVE...

A Hártuv-ból Jeruzsálembe visszatérő karaván kísérői és egy 400 tagu arab banda között háromórás tüzharc zajlott le, amelynek során nyolc zsidó életét vesztette.

A karaván, amely élelmiszert szállított Hártuvba, visszatérőben több barrikáda ütközött, amelyet Isua arab falu közelében állítottak fel az arabok. Noha a környező hegyekből golyózappal árasztották el a gépkocsikat, si került több barrikádát áttörni. Az utolsó akadály előtt azonban az egyik gépkocsi az ut szelén a sárba ragadt. Azonnal egy arab csoport közeledett az autó felé és tüzharc fejlődött ki a banda és a kocsiban ülők között. Az autó nyolc utasa életét vesztette.

Közben megérkezett a Hagana páncélos egysége, amely beavatkozott a harcba és sikerült megfutamítania a támadókat, akik több halottat vesztettek.

Rejtvénymegfejtőnk figyelmébe. Mai keresztrefényünk helyes megfejtői között egy verseskönyvet sorsolunk ki, József Attila válogatott verseinek gyűjteményét. A modern magyar költészetnek — Agy mellett — legkiemelkedőbb alakja 20 esztendeje lelte tragikus halálát a balatonszárszói vonat kerekéi alatt. Ameddig élt, az egyetemes európai kultúra dalnoka, az igazságosság, a humanum nagy poétája volt, aki a legkitünőbb francia költők tolmácsolása által csak a közelmúltban indult el a francia irodalom útján a világ-irodalom csúcsai felé. A válogatást egy fiatal költő Simon István tanulmánya egészíti ki.

„Hadash” 15 éve „Hadash” állandóan növeljük, szelektáljuk óriási könyvtárlónnyunkat. „Hadash” a legjobb kölcsönkönyvtár, Tel-Aviv, Hájárkon-utca ötvenkilenc.

A monacoi trónörökös megkapta születési bizonyítványát. Monacóból jelentik: A hercegi palotában tegnap állították ki Albert hercegnek, Monaco trónörökösének, III. Rainer herceg és Grace hercegnő fiának születési bizonyítványát. A szertartáson jelen volt Rainer herceg és édesapja, Pierre herceg, valamint a huga, Antoniette hercegnő, Kelly asszony, a boldog nagynyanya, két tanu, az anyakönyvvezető és a monacoi miniszterelnök.

Fodrász gyorskurzusok kezdők és haladók részére, újra kezdődnek, S a l o n Margaret, Tel Aviv, Allenby 84, II. emelet. Beiratkozás 9—2-ig.

Törvényeszéki bírónak nevezik ki Ben-Porát ügyésznöt. — Mirjám Ben-Porát ügyésznöt a bírókinevező bizottság javaslatára törvényeszéki bírónak nevezik ki. Ben-Porát asszony a Jeruzsálemi törvényeszeken fog bírói tisztséget betölteni. — Mint emlékeztetés, az ügyésznöt képviselőt a vádat a dr. Kaszner Rezső ellen elkövetett gyilkos merénylet három tettesének ügyében, valamint dr. Jákov Chéruiti ügyvéd perében.

EGYSZOBAS komplett lakás, üvegezett verandával, esetleg bútorral és trüfaldárral. Bat Jamban, azonnala eladó. POB 2535. T.-A.

Meghosszabbították Száhár rendőrfőparancsnok me-renylőjének vizsgálati fog-ságát. Kenet telavivi törvényeszéki elnök tegnap meghosszabbította Eljáhu Lotti volt rendőr vizsgálati fog-ság idejét ügyének tárgyalásáig. Lottit, aki mint ismeretes, rövid idővel ezelőtt merényletet kísérelt meg Jechezkel Száhár rendőrfőparancsnok ellen, esztörtő-kön állítják bíróság elé.

Bejelentőhivatal nyílt meg Ejlátban. Tegnap nyílt meg Ejlátban a belügyminisztérium által létesített bejelentőhivatal. Eddig a városi tanács foglalkozott a bejelentési ügyekkel, de mivel a városi hivatalok tul voltak zsufova munkával és a lakosoknak hosszú ideig kellett sorra várakozniok, szükségessé vált külön bejelentőhivatal létesítése. * „Hadash” dömping árusítás! Mindent eladunk! Minden veszünk! Minden pesti könyv megrendelhető „Hadash” kölcsönkönyvtár. Tel-Aviv, Hájárkon utca ötvenkilenc.

Angol zsidó tudós ki-ümentése. Londonból jelentik: A hollandiai fizikai, orvosi és sebész társaság aranyéremmel tüntette ki Sir dr. Hans Krebs professzort, az oxfordi egyetem biokémiai tanárát. Krebs professzor Hitler uralomra-jutása után érkezett Angliába, mint németországi menekült.

Pészáchkor hagyományos SZEDERREL nyit a פסח SALAMON penzió TIVON Biztosítsa helyét idejében

Attévedtek a határon. A jordániaiak tegnap a Mandelbaum-átjárónál vizsgálattak két izraeli lakost, akik rövid idővel ez-ekelőtt tévedtek át a határon. Egyikük Sfika Blanka 60 éves jeruzsálemi asszony, a másik pedig Abu Gos arab falu lakója, Sacher Chaszin Dzeber. Az asszony március 9-én, az arab földműves pedig február elején mezei munka közben tévedt át arab területre. — Sfika Blankát visszatérte után orvosi vizsgálat alá vetették, mert az a gyanu merült fel, hogy nem épelméjű.

NAPELENZÖK a legjobb, legolcsóbban Stolcnál, Tel-Aviv, Geula-utca 35. Telefon: 5588.

Összeverekedtek a futballdrukkerek Cholonban. — Parázs verekedés tört ki szombat délután a choloni futballpályán a helyi Hápoél és a vendég Makkabi-Ramle csapat drukkerei között. Amikor a bíró 11-est ítélt meg a Hápoél javára, a vendégcsapat hívei betörték a pályára és megtámadták a bírót. Erre a Hápoél hívei is a pályára tódultak és a sportrajongók összeverekedtek. Rövid „kézitusa” után a rendőrség állította helyre a rendet, mire a rámlélek három sebesültjüket magukkal hurcolva, visszavonultak. Az egyik choloni drukkert előállították, majd óvadék ellenében szabadlábra helyezték.

VILLANYBOLETEREK, vízvezeték-szerelés, garanciával. GYENES, T. A., Shekin 61. Tel. 67080. Praktikus ajándéktárgyak.

Izraeli festők állandó tárlata. Képekreték művészi kivitelben ROSENFELD ELIEZER Tel-Aviv, Diezengoff 147. Telefon 29044.

SCHLEER FELAT (anya: Steiner Szára, apja: Mose), keresi nagyanyja Selté Mirjam, Kfar-Ono, Bialik u. 12.

Amerikai vendégeket kapott a fejlesztési kölcsön-akció. Az amerikai fejlesztési kölcsön hattagu küldött-sége: W. L. Mac Patric és felesége, C. Sweibel és felesége, H. Peterson és B. Grünbaum asszony tegnap az izraeli fejlesztési kölcsön vendégeként rövid látogatásra az országba érkezett. — MacPatric az amerikai munkások szervezetének alelnöke és az amerikai építőmunkások szervezetének elnöke a repülőtéren elmondotta, hogy látogatásuknak két célja van: az egyik, tanulmányozni az ország fejlesztését és haladását különböző területeken, a másik pedig megismerni a Hisztád-tul tevékenységét és vívmányait.

HOLNAP AHET השבוע 20 oldalas friss száma Ara csak 250 pruta Mindenütt kapható!

A Mizráchi-Poel Hámizráchi jeruzsálemi magyar tagozat vezetősége felkéri mindazon új olékat, akik díj mentesen és azokat, akik költségmentéssel akarnak résztvenni hagyományos szeder-estéken, jelenkezzenek Jesájahu-u. 84. sz. alatti helyiségünkben márc. 17-én, hétfőn és márc. 18-én szerdán délután 15—17 óra között. A tagozat Wikliamsné elnöksége alatt működő szociális bizottsága március 18-án, kedden este 7 órakor a Bét Měr temetőben (Hámeelech George 54.) teá-estet rendez, melyre tagjait ezúton hívja meg. Háziasz-szonyok: Schmelzer Lilij, Gombó Eva és Winkler Ib. Meghívót nem küldünk.

Felvére ítélték a zöldségkereskedők két hatóság ellenőrt. A telavivi törvény-szék hivatali visszacsúszását hathavi elzárásra ítélte Menáse Soché és Ovádja Gám-liél, a kerskedelem-és ipar-ügyi minisztérium volt ellenőreit. A vádlottak munkaköre az volt, hogy ellenőrizze azokat a listákat, amelyek a zöldségkereskedők benyújtanak a minisztériumhoz a bizonyos zöldség-ekre kiadott szubszidiუმok kiutalása céljából. A vádlottak 1956 január 20-án felajánlották Cion Jehuda és Jehuda Ben-Cion Russo zöldségkereskedőknek, hogy 500, illetve 600 font ellenében hajlandók hamisított listákat elfogadni tőlük.

HOLNAP ESTE 8-KOR... VILLON-EST Haifán A BÉT CHALUCOT NAGYTERMEBEN

MESEKET AVENNEK, esetleg jelzőkölcsönnel. Cím: Horcham Új Kelet. (Csak leveleiben ajánlatok!)

Összeesett az után és meghalt. Leon Alfandaro 62 éves petách tikvai lakos tegnap a Hirschbal utcában hirtelen rosszul lett és összeesett. A járókelők segítségével a Beilinson-kórházba szállították, ahol rövid idő múlva meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halálát szívizomhűtés okozta.

Askálóban jártak a Kaiser-Frazer gyár igazgatói. A haifai Kaiser-Frazer gyár igazgatósága szombaton látogatást tett Askálóban és beszélgetést folytatott Arje Tágár polgármesterrel. A látogatás célja az volt, hogy megállapítsák a gyár Askálóban felállítandó fogaskeréküzemének helyét. Valószínűnek tartják, hogy a közel napokban már aláírják a szerződést az üzem felállításáról.

Felemelik a gázoz cukoráríalmát

Április elsejétől kezdve edesebb gázozt isznak az ország polgárai. Az ötven prutas „standard” gázoz összetételét megváltoztatják, amennyiben az az eddigi 15 százalék cukor és 85 százalék szacharin helyett 50 százalék cukrot és 50 százalék szacharint fog tartalmazni.

A kormány egyelőre még nem állapította meg az új szirup árat, de a kioszkut-lajdonosok úgy vélik, hogy áremelést fognak engedélyezni. A gázozgyárosok at-tól is tartanak, hogy a rendelkezésükre álló cukortartalek nem lesz elegendő ahhoz, hogy fedezze a szükségleteket a felemelt cukorszázalék arányának megfelelően.

Ériárat a nagyvilágban

Kanada... Kanada... megint egy illúzióval kevesebb! Mindig is azt hittem s velem együtt jónéhányan, hogy Kanada a hatalmas tavak, a végeláthatatlan erdők, mérhetetlen prémek, egyszóval a könnyű kereset és a gazdagság hona. S ezt annál is inkább hittük, mert a svájciakkal akik tudvaleg szeptembert megvakítottak pénzcsékket befektetni, de aztán alaposan meg is nézik, hova fektetik be, az elmúlt néhány esztendő során kerestek 500 millió dollárt investáltak Kanadában. S így amikor tavaly nyáron azt olvastam, hogy huszonegynéhány évi uralom után a kanadai választásokon megbuktak a liberálisok s a konzervatív párt lépett a helyébe s John George Diefenbaker lett az új miniszterelnök, úgy véltünk, nyilván megunták már a hosszú liberális uralmat, jöjjenek hát a konzervatívok, változni úgy sem változik semmi. Pedig a választási eredmények megmutatták, hogy ezen a választáson lényegesen másként volt szó. A liberális párt 168 mandátum helyett 105-tel volt kénytelen megelégedni, a konzervatívok viszont 51 mandátumról 109-re rukkoltak fel.

Es Diefenbaker, az új miniszterelnök, legelső nyilatkozatainak egyikében azt mondta: „Azt hiszem, a kanadaiak egyre jobban kénytelenek belátni, hogy meg kell másítani az ország gazdasági politikáját, mert csak így biztosíthatjuk politikai és gazdasági jövőnket.” Majd hozzátette: „Nem vagyok USA-ellenes! En csak kimonodtan Kanada-párti vagyok!”

Írta: Dr. Dénes Béla

lékát adják át — angol cégeknek! Csökkentik ezzel az amerikai gazdasági befolyását, másrészt elősegítik, hogy az angolok több bűzát vásárolhassanak Kanadában.

Es még kevésbé csodálatos, hogy Svájc egyik előkelő gazdasági szakértője, az idei, 1958-as évre a legnagyobb óvatosságot tanácsolja a kanadai tőkebefektetéseket illetően...

A zsidó családok kénytelen-ségből évszázadok, vagy évszázadok óta szétszóródnak és nyilván ez az oka annak, hogy a családok, a családok levélárúknak élnek, mint például a franciáknál, vagy olaszoknál, ahol 5-600 évre visszamenőleg megvan a gondosan őrzött családi iratok és eleven emlékeként élnek a régi ösök is. Mi pedig, már a nagyapáinknál is megakadunk. Pedig milyen csodálatos sorok és életek mennek így veszendőbe s milyen sok tanulságot lehetne levonni ezekből a veszendőbe ment emlékekből. Olvasom a londoni Irodalmi Újságban, hogy milyen nagy síkehei vannak Peter de Polnay regényírónak, aki nem más, mint Polnay Péter, báró tiszasülyi Polnay Jenő volt miniszter, hajózási tröszt vezérigazgató, stb. stb. fia.

Polnay Pétert nem ismerem, művét sem. Mindig csak angoltul írt, magyarul soha. De azt tudom, hogy Pesten egyike volt a leghíresebb és leghírhedtebb botrányhősöknek és aranyifjaknak, nővérel, a tragikus anklusztul Polnay Lucyval együtt. Nyilván az a sok viszontagság, amiken átment, (volt ültetvényes Afrikában, vasútépítő a Tüzföldön, hotelportás Portugáliában s katon a második világháború francia hadseregében), megérelte iról vénáját is. Egyik legnagyobb sikere a „Halál és holnap” című regénye a francia összeomlásról szól.

De ha Polnay Pétert nem is ismerem, a papáját, báró tiszasülyi Polnay Jenőt, volt miniszter, stb. stb. — annál inkább. Mert furcsa, de így volt, a kegyelmes úr — így nevezte magát — akinek élete legalább oly regényes, mint fiaé, jó zsidó volt mind végig és a Kertész-utcában egész gyermekkorától bocsátott a cionista ifjúság rendelkezésére, bár ő maga tiltakozott még a cionista szó ellen is. De hagyta, csináljuk azt, amit akarunk!

Hihetetlen hatalmi ambíciói voltak. Nem volt elég a nemesség, majd később a báróság, az, hogy az Adria tengerhajózási társaság vezérigazgatója volt, majd később az Atlantica hajózási tröszté, azt akarta, hogy a hajók az ő saját lobogója alatt fussanak a világtegeken. Megvásárolta Horthyéktól a kis dunai Háros-szigetet s midőn az tulajdonává lett, saját lobogót konstruált s azt lengette a szél a szigeten. Miniszter is csak egyetlen-egy napig volt, a kommuün bukása után alakult Friedrich-kormányban, de neki ez is elég volt. Excellenciás úr lett!

A huszas években első előnöke a Jointnack Magyarországon s sokat tett azért, hogy zsidó közületek minél nagyobb összegekhez jussanak. A Zsidóórház röntgenberendezése személyes akciója volt.

Nos, Polnay Peter, azaz Peter de Polnay. A legkalandosabb regénytemák egyikében van, miért nem írja meg? Csak Hatvány Lajosnak szabad családregényt írni? (Igaz, ő is csak elkezdte a „Zsiga a családban”-t, de nem fejezte be soha.) Avagy előbb meg kellene kérdeznünk Peter de Polnayt, hogy is áll tulajdon-

képpen a zsidóságával?... Igazán komoly szükség lenne már egy Zsidó Család-kutató Intézetre!

Es ha már irodalomnál tartunk, emlékezzünk Ibsen Henrikre, akivel a világirodalomba jóformán először vonult be a polgári társadalom, a maga megoldatlan és megoldhatatlan problémáival. Megoldatlan és megoldhatatlan, mert Ibsen is kénytelen rájönni, hogy hiába „akarja összegyűjteni az életet az eszmével”, a polgári konvenciók mindig csak olyan élettörvényeket szentesítenek, melyeknek nincs benső igazsága. Rájön arra, hogy drámai hősei hiába megmalkuvóak, hiába ál-

Emberek, akikről beszélnek

— Izráelt a Bibliából ismerem — mondja Shanta Rao, a világhírű indiai táncosnő —, igyekszem behatolni a világ minden nagy vallásának szemléibe, mert az indiai táncot is csak az istenekem keresztül lehet megérteni.

Shanta Rao nemcsak fiatal, — mindössze 28 éves — szép — talán leginkább egy gyönyörű cigánylányhoz lehet hasonlítani — és művelt —, több könyve jelent meg angolul a tánc művészetéről —, hanem rendkívül előkelő hindu családból származik, ősei Brahmin papok voltak. Az újját díszítő aranygyűrű, „amelyet nagyanyám nagyanyjától örökölttem és már ő is örökségbe kapta” bizonyítja a nemes családját.

Műveltsége, világi élete Nehruval való személyes ismeretsége mellett is babonásan ragaszkodik az ősi rituálékhoz, mert attól tart, hogy a róluik való lemondással a tánc is veszítene mélyességéből, elemi erejéből.

— Nincs az a pénz — meséli —, amelyért vasárnap délután fél öt és hat óra között vagy hétfő este 7 és 9 óra között táncolnék. A hét többi napjának is megvan a tiltott órái. És mielőtt a porondra lépek, megfogom a dobát, hogy hogy abból átszálljon rám a tánc szentsége. Fiatal partneröm pedig tánc előtt megsimogatják kezükkel lábamat, hogy átragadjon rájuk is a varázs. Szeretném, ha megértenék, hogy ezek nem olyan európai babonák, mint amikor kopognak valamit, ezek ennél sokkal mélyebben gyökerező valóságos szertartások. Szigorú étrendi szabályaink is vannak — fejezi be elmékedését Shanta Rao —, így például nem eszem tejest hússal.

— Nincs az a pénz — meséli —, amelyért vasárnap délután fél öt és hat óra között vagy hétfő este 7 és 9 óra között táncolnék. A hét többi napjának is megvan a tiltott órái. És mielőtt a porondra lépek, megfogom a dobát, hogy hogy abból átszálljon rám a tánc szentsége. Fiatal partneröm pedig tánc előtt megsimogatják kezükkel lábamat, hogy átragadjon rájuk is a varázs. Szeretném, ha megértenék, hogy ezek nem olyan európai babonák, mint amikor kopognak valamit, ezek ennél sokkal mélyebben gyökerező valóságos szertartások. Szigorú étrendi szabályaink is vannak — fejezi be elmékedését Shanta Rao —, így például nem eszem tejest hússal.

— Nincs az a pénz — meséli —, amelyért vasárnap délután fél öt és hat óra között vagy hétfő este 7 és 9 óra között táncolnék. A hét többi napjának is megvan a tiltott órái. És mielőtt a porondra lépek, megfogom a dobát, hogy hogy abból átszálljon rám a tánc szentsége. Fiatal partneröm pedig tánc előtt megsimogatják kezükkel lábamat, hogy átragadjon rájuk is a varázs. Szeretném, ha megértenék, hogy ezek nem olyan európai babonák, mint amikor kopognak valamit, ezek ennél sokkal mélyebben gyökerező valóságos szertartások. Szigorú étrendi szabályaink is vannak — fejezi be elmékedését Shanta Rao —, így például nem eszem tejest hússal.

A LORD

Lord Killmarnock, a Míg-dal biztosító társaság igazgatósági tagja, akinek egy nála évtezedekkel fiatalabb manekennel való házassága nagy feltűnést keltett Angliában, Izráelbe indult látogatóba:

1. Az El-Al elkésve értesítette, hogy a gép nem Romából, hanem Párisból indul és így kénytelen volt hajón jönni. 2. A taxi, amely a haifai kikötőből a Saron hotelbe szállította, útközben elvesztette egyik kerékét és az angol arisztokrát, kevés híján egy nemes lorddal lett majdnem szegényebb.

Lord Killmarnock őse a XIV-ik században nyerte el

társadalom házugságait és álligazságait kiméletlenül szét tudta ugyan robbantani, de ujat adni, utat mutatni nem tudott. Az ibseni szimbólumok, a híres Vadkacsa, Solness építómester ujonnan épült tornya, Peer Gynt szimbólikus látomásai, sok mindent meg tudnak magyarázni, sok mindent sejtetnek, de soha, egyetlen pillanatra sem tudják pótolni a hitet. A polgári társadalmat megelőző feudalizmusnak volt hite önmagában, küldetésében és problémái drámákká tudtak felmagasztosulni. A polgári társadalom csak a pénzben hisz s ezért világnézeti, etikai, társadalmi széthullás, nem dráma, inkább tragikomédia, nem megoldás, — kompromisszum.

Ibsen Henrik 1828 március 20-án született. Pontosan 130 éve.

WELLES HANGEM:

Szauid király gondjai

CAIRO (N. A. N. A.) —

A pazarló életmódjáról ismert Szauid király, kinek messzeterjedő birodalma a Szináj-hadjarat óta súlyos gazdasági válságot szenved, elrendelte személyes költségvetésének csökkentését.

A mekkai rádió, Szauid hivatalos leadója beismerte, hogy az olajban dúskálkozó királyság gazdasági válságban szenved és közölte, hogy a király le fogja faragni az állami kaidásokat, hozzáteve:

„Ötletek önmagánál kezdte és csökkentette személyes kiadásait.”

Szauid közvetlen környezetén kívül senki sem tudja, min spórol a király — vajjon csökkentette-e hárem létszámát, fejedelmi ajándékait, avagy fiainak egymillió dolláros bankkontóját szabta szűkebbre?

A mekkai rádió szerint Szauid úgy találta, hogy az állami kiadások 625 millió riállal (mintegy 100 millió dollár) különösebb megerőltetés nélkül redukálhatók. A szanalás még egy bizonyos többletet is hagyta a kincstárban, ami ideiglenesen elegendő lenne a szálguló infláció megfékezésére.

A baj ott kezdődött, amikor a Szezi-csatorna forgalmának ideiglenes leállítását követően Szauid elvezette az Arabian-American Oil Companytól származó évi 300 millió dolláros jövedelmének egyharmadát, Szauid ekkor elhatározta, hogy nem szállít olajat Britanniának és Franciaországnak.

Azóta a riyati árfolyama napról-napra esik. Jeddában és más szauidai városokban számos nagykereskedő és importőr került csődbe. A tőkések menekültek kezdtek a riyaltól és a bizalom helyreállítására a kormány kénytelen volt az állami tisztviselőket aranyban fizetni.

A királyság belügyeit jövismerő források szerint aligha akadt egyetlen herceg a 300 főnyi királyi háztartásban, akinek a fekete piac ne ejtett volna kísértésbe. — Eszerint a hercegek, vagy nos pasák és más, dollárral rendelkező udvari kényegek fantasztikus összegeket kerestek nemes valuta és import-spekulációkkal.

A dolgok annyira elfajultak, hogy a király először hívta össze a gazdasági tanácsot a helyzet orvoslására. Ennek javaslatára rendelte el Szauid néhány héttel eelőtt a kiadások redukálását és a behozatal ellenőrzését. A király reméli, hogy néhány hónap múlva ismét helyreállithatja majd a szabad behozatalt.

Szakértők véleménye szerint azonban Szauid gazdasági helyzete tovább fog romlani, még akkor is, — ami nem valószínű, — ha Szauid király kolostori „céna-rendszert” vezetne be. Elsősorban, ha azt akarja, hogy a beduin törzsek nyugton maradjanak, továbbra is folyósítania kell nekik a 30 millió dollárt évente. Ez az ár, melynek ellenében a beduinok megfogadják, hogy „jó fiúk” lesznek. Egy másik kinos úgy az Egyiptommal való egyre rosszabb viszony. Az elmúlt évben Szauid 25 millió dollár értékű olajat adott el Nassernek „puha” egyiptomi fontok ellenében. Szauid legszivesebben megszüntetné az Egyiptommal való további üzleteket, de fél Nasser megtölelő intézkedéseitől. Az egyiptomi diktátornak számos láve van Szauid Arabia nyugtalan olajmunkásai között és a kairói rádió jelentős befolyást gyakorol a király tisztjei között is, akik állítólag a rezsim hátgerincét alkotják.

— Melyiket tartja a legjobb könyvének, vagy darabjának?

— Még nem írtam meg. Még egy biográfiai született 37 évvel ezelőtt, öt éves korában alijázott, a tel-avivi Herzi-gimnáziumban érettségizett és 12 évig volt Szdot Jám kibuc tagja. Hat könyve jelent meg és hat szín-darabját játszották a héber színházakban.

— Melyiket tartja a legjobb könyvének, vagy darabjának?

— Még nem írtam meg. Még egy biográfiai született 37 évvel ezelőtt, öt éves korában alijázott, a tel-avivi Herzi-gimnáziumban érettségizett és 12 évig volt Szdot Jám kibuc tagja. Hat könyve jelent meg és hat szín-darabját játszották a héber színházakban.

— Melyiket tartja a legjobb könyvének, vagy darabjának?

— Melyiket tartja a legjobb könyvének, vagy darabjának?

— Melyiket tartja a legjobb könyvének, vagy darabjának?

A telavivi mozik heti műsorából

PORTE DES LILAS — Armon Dávid mozí

Elégikus természetű film a párisi Porte des Lilas életének egyik drámai mozaikjáról. Lojalitás és barátság hangulatos studiuma René Clair mesteri rendezésében. Pierre Brasseur és Henri Vidal a szereposztás élén.

A MAN IS TEN FEET TALL — Eszter-mozí

Sidney Polittér és John Cassavetes ragyogó alakításban interpretálják ezt az „On the waterfront”-hoz hasonló izgalmos drámát.

PEYTON PLACE — Tel-Aviv mozí

Terjedelmes filmtörténet egy kisváros életéről. Diákszerelmek, erőszak, nemiség, pletyka, háború tragikus közjáték, szentimentális jelenetek és egy esküdtzéki tárgyalás egyvelege — happy enddel. Emittésre méltó: Russ Tamblyn és Diane Varsi intelligens játéka.

THE PRINCE AND SHOWGIRL

(A herceg és a kőristány) — Orion-mozí

Terence Rattigan operett-szerű története egy kis színésznő és Carpathia régenshercege közötti szerelmi intermezzóról. A film főattrakciója a szereposztási különlegesség: Marilyn Monroe és Laurence Olivier!

ET DIEU... CREA LA FEMME — Ofir-mozí

Szokványos szerelmi háromszög. Bi-Bi (Brigitte Bardot) formás idomainak szélteben-hosszában, minden irányból fényképezett erotikus parádéja.

PIROSKA — Tchelet-mozí

Magyar vonatkozású, németül beszélt, romantikus zenésfilm, pusztával, csárdással, cigányzenével és szerelemmel. Liselotte Pulver — Pirokska szerepében.

BATTLE HYMN (Harci himnusz) — Gát-mozí

Colone! Dean Hess, a koreai háború pilóta-papjának története, aki többszáz gyermeket mentett meg egyedülálló elszántással. Háborús bravurok és könnyfakasztó szentimentalizmus egyvelege.

LA STRADA — Sdérót-mozí

Federico Fellini díjnyertes, neo-realista filmje. Az utóbbi évek egyik legszebb filmalkotása a kitüno Anthonw Quinn és Giulietta Masina pompás játékával.

Nagy emberek mondták:

Alberto Moravia: „Ha nem lettek volna gyávák, már rég elpusztult volna az emberiség.”

Sterne, amerikai humorista: „Ha az ember mosolyog, de még sokkal inkább, ha nevet, meghosszabbítja valamivel arasznyi életét.”

F. Daniel-Rops: „Minél nagyobb az ember türelmetlensége, annál nagyobb az Isten türelme.”

Ami az ASSZONYOKAT érdekli

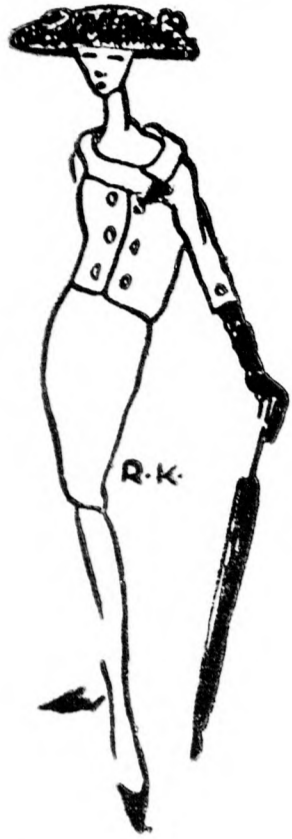
Közl: Guttman Kato

DIVAT

La mode Petite Fille

(Ruder Kati párisi beszámolója)

Nemesak Dior-nál, hanem a többi „nagy”-nál is ropant fiatalos a divat és ezért az új stílust, „La Mode Petite Fille”-nek, vagyis kislány-divatnak nevezték el.

Balmain, Chanel, Givenchy és a többiek is egyhangulag a kurta szoknya mellett döntöttek — a földtől számított 40-50 centiméter. A szokruha vonala lefelé kibővül. Ezt a vezető divat-

házak mindegyike más és más módszerrel éri el. Balmain például csőszzerűen lefelé kibővülő, — felül szűk ruhákat kreál a zsákvonallal.

Dior „trapéz vonala” — mint már megírtuk, — szintén csak egyik válfaja a zsákruhának.

Sok a XVIII-ik századbeli himzéssel és szallagokkal díszített ruha.

Línóból, mousselinből, esipkéből, tüllből csinálják a kislányos ruhácskákat, mell alatt széles szalagövekkel és virággal díszítve. (Önmegtartóztatás hamisítványon felül ajánlatos — a szerk.)

Tulajdonképpen a rozsa-szín, fehér, kék és paszettel színek „mennek”. Ezek mellett a sárga és a ciklamek is szerepel. A legtöbb a sötétkék és az új slágerszín: a „tulle” (hársfaszín).

Rajzuk eredeti Dior-modellt ábrázol: beige szövetkosztüm, hátul kerek, püspökrü felsőrész. A nyaktól elálló salgallér széle ki van rojtva. Az ujjak egyenes, csőszűek, sliccelt, gombolt manzsettával. A szoknya szűk, — térdig érő. A nagyszélű kalap, amellyel a kosztümöt bemutatták, banánzöld szalmából készült, virággal díszítve.

Kutya mint bébiszitter

Gyermekeknek, — különösen egykéknek gyakori kívánsága, hogy a szülők vegyék nekik kiskutyát. Ha már elég értelmes a gyerek, — elmult hét éves, — úgy nyugodtan teljesíthetik ezt a kívánságát, feltéve, hogy az otthoni viszonyok alkalmassak kutya tartására és ápolására.

Meg kell azonban a gyermeknek már előre magyarázni, hogy az állat gondozására szorul, ami pedig munkát jelent. Meg kell neki azt is magyarázni, hogy az idegtelen ápolás és a szabálytalan időközökben való etetés állatkínzás. A gyermeknek meg kell értenie, hogy ha egyszer már megszerezte ezt a kötelességet, teljesítenie kell aztán is, hogy az első felkesedése már alábbhagyott.

Nem kell túlságosan félni a fertőzéstől. Mindenestre vigyázzunk a kutya egészségi állapotára, ha valami rendellenességet tapasztalunk, — vigyük állatorvoshoz. Vigyáznunk kell a tisztaságra és a kutya fap-

lálékára. Az állat tisztántartását nem lehet csak a gyermekre bízni. Sohase engedje meg a szülő, hogy a gyermek a kutyával együtt „ludjon”. Ügyeljen arra is, hogy ha a gyermek a kutyával foglalkozott, utána mossa meg a kezét! És ne hagyja, hogy a kutya belenyúljon a gyermek tányérjába, vagy más módon a gyermek táplálékához érjen.

A városi kutya nem oltó mulatság, de fel lehet használni egy feladatra, amelynek teljesítésével nemesak szolgálatot végez, hanem pénzt is takarít meg. A kutya, — az értelmesebbje, — kitűnő bébiszitter. A gyerek nem éri magát egyedül, ha a kutya a szobában van, a betörőt elkergeti és ha esetleg tűz üt ki, felugratja az egész szomszédságot. (Gyorsabban érzi meg a füstöt, mint egy szundító bébiszitter). És ne nevesse nek: a kutyát, — nem mindegyiket, — arra is lehet tanítani, hogy a lecsúszott takarót ráhúzza a gyermekre.

Te efonproblémák

Egy olvasónk tanácsunkat kéri, hogy mit csináljon, hogy a szomszédsággal a jóbarátságot továbbra is fenntarthassa, annak ellenére, hogy végre boldog (?) telefonfoglaljonos lett. A dolog

nem is olyan egyszerű, mert az egész környéken igen kevés a telefon, — kisvárosban élnek és a házban még 17 család lakik. Azt hiszem az egyetlen mód, — ha mindenkinek, udvariasan, de nyomatékkal megmondja, hogy **életbevágóan fontos** esetben, — orvos, baleset, tűz, betörés — a telefon a rendelkezésére áll.

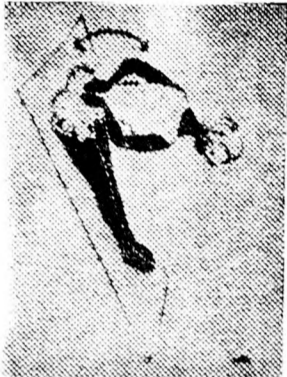
Ezt a célt az általam elérték és nem is szólhatnak ellene, nem is sértődhetnek meg miattam. Pénzt a beszélgetésért semmiestre se fogadjon el, — ezzel megnehezíti az illető számára a dolgot. Kívülről jövő üzeneteket vegyen át és ha nem nagyon fontosak, — felejtse el továbbítani. Nyílt sértődés csak abból lehet, ha nem veszi át az üzenetet.

Aki mindezek után sem akarja megérteni, hogy ez nem egy nyilvános telefon, — annak nyugodtan megmondhatjuk.

Tornásszunk!

Ki nem ébredt már reggelenként derékfájással és me-rev háttal? Egy kis tornával könnyen segíthetünk ezen. Tehát lazítsuk és erősítsük derekunkat és hátunkat a következő tornagyakorlatokkal:

1. gyakorlat: Üljön egy matracra és helyezze mindkét kezét a derekára (első rajz). Kezeinek az ellenállása ellen próbálja a hátgerince alsó részét meggömbölyíteni és megint kiegyenesíteni. Nem mozdulni!

2. gyakorlat: Feküdjön le (2. rajz) és lábait támassza meg a falhoz, vagy a szekrényhez. Most emelje fel a felsőtestét, egészen lassan, vigyázza. Ha felgyenesedett, lélegezzen ki mélyen. Aztán belélegezve hajoljon vissza kiindulási helyzetébe.

3. gyakorlat: Feküdjön a hátára és a feje alá helyezzen el egy ékpárnát. A térdét húzza fel, — a talpait helyezze a földre. Felváltva a jobb- és ballábát húzza fel magasan a mellig. A karokkal segítsék hozzá — erősen tágitani.

Az összes gyakorlatokat ismételjék meg többször egymásután.

KOZMETIKAI TIP

Estére a make uphoz erősebb színeket kell használnunk, mert a mesterséges világítás (különösen a neonfény) elnyeli a színeket. A legelőnyösebb ilyenkor a kétféle puder szisztéma: a bekrémezett és beruzsózott arera először világos pudert tegyünk, amely a bőr színével egyezik. Ezt puderezük át egy sötétebb színűvel, — így az arc elevebben fog hatni.

Vizont, ha napközben akarjuk a kétpuder-szisztémát használni, — úgy éppen fordítva kell alkalmazni: először a sötétebbet és aztán rá a világosabbat.

LEGYÜNK PRAKTIKUSAK!

Ha ruhájára, vagy blúzára ruzsoltát kerül, azonnal lásson hozzá annak eltávolításához. Pamutból vagy vászonzól egy leveskanál hidrogén-szuperoxidhoz tegyünk három csepp amoniakot és ezzel az oldattal dörzsöljük be a foltokat. Rög-tön utána bőséges langyos vízben kell a foltok helyét leöblíteni.

Selyem, vagy gyapjúból pedig a következőképpen kell a ruzsoltókat eltüntetni: ha nem tülelősek, úgy be kell őket dörzsölni tetra-klór-szénsavval (Tetra-klór-Kohlenstoff). Ha a foltok erősek, úgy azokat előbb vajjal dörzsöljük be és a felesleget távolítsuk el, utána pedig nedvesítsük be tetra-klór-szénsavval. Ha még maradna egy kis folt, úgy szintetizáljuk azt hidrogén-szuperoxid oldattal!

GOLDFADEN

Írta: GÁCS TERI

Fél évszázaddal ezelőtt, 1908. évelején halt meg Abraham Goldfaden, a jiddis népdal és jiddis színház megteremtője.

Milyen egyszerűen hangzik ez a megállapítás és egy színes, hányatott életnek mennyi küzdelme, hite, céltudatossága, szívós és törhetetlen akaratereje kellett ahhoz, hogy a ma már nagyranőtt jiddis népdal és jiddis színház anyagait és embereit híján, ügyszólván a semmiből elindítsa az útjára. Egyetlen eszköze, egyetlen fegyvere volt az őseredetű zsidó derültség, a csillogó-villogó szellemű áldott humor, mely bearayozta az életét és életművét és amely eredetiségében olyan ritka, mint az aloevirág, mely évszázadok alatt csak egyszer virágozik.

A volhiniai Zsitomirból indult útjára a vidám, könnyed és a lelkeket mégis felkeltetőleg megmozgató muzsika forrásával a lelkében. Volt egy ideálja, amely tiszta és meleg zsidó érzéseinek mélyéből fakadt, jiddis nyelvű zenekultúrát teremteni. Délországról kezdte meg működését, elképzelhetetlenül lehetetlen körülmények között. Színes, sokoldalú lény minden nehézséget áthidalva. Dalköltő volt, librettista, színgazgató, rendező, ha kellett sügő is egy olyan kultúrátlan emberanyaggal, amelynek fogalma sem volt arról, hogy mi a színház, melyet minden egyes szóra be kellett tanítani, anélkül, hogy értette volna a dolgok jelentőségét és ezekből az adottság nélkül adottságokból építette ki néhány év alatt a jiddis színpadot annyira, hogy az már nagy, reményteljes fejlődés felé nehezített. És amit a jiddis népdal megteremtésével elindított feledehetlenné kell, hogy tegye az emléket. Az utánozhatatlan vidám, sokszor mosolygósan könnyes derű, melyeknek motívumai még a liturgikus énekekben is találkoznak, utóélettelenné teszik. Irta nála klasszikusabb műveket zsidó zeneszerzők (Goldmark, Hálévi), de Goldfaden érzéseiben annyira meleg, annyira igaz, annyira zsidó volt, az út, amelyet járt zsidó műveltségben annyira egyedülállóan egyén, hogy utórobban a jiddis népdal és jiddis színművészet terén ez a majdnem „nomádnak” mondható zeneköltő. A széles nagyvilág volt a hazája. Oroszország után Páris, London, New-York. Nagy- és kisvárosok útján hajszolta nyughatatlan alkotó szelleme Hol fent volt rövid ideig a jólét magaslátán, hol huzamosabb időre lehüllött a nélkülözés nyomasztó légkörébe, de legnagyobb kincsére a törhetetlen derű, átszillogott léte legfelhősebb szakaszain is, átfutve zeneműveinek szívetmelengető motívumait. A jiddis népdal szélessé vált skálája, mely az ő alkotásaival és őt követőleg annyi gyönyszemmel gazdagodott és a jiddis színpad, amelyen ma a világ legnagyobb klasszikusai is megszólalnak az ő zsenialitásának köszönhető létezésüket.

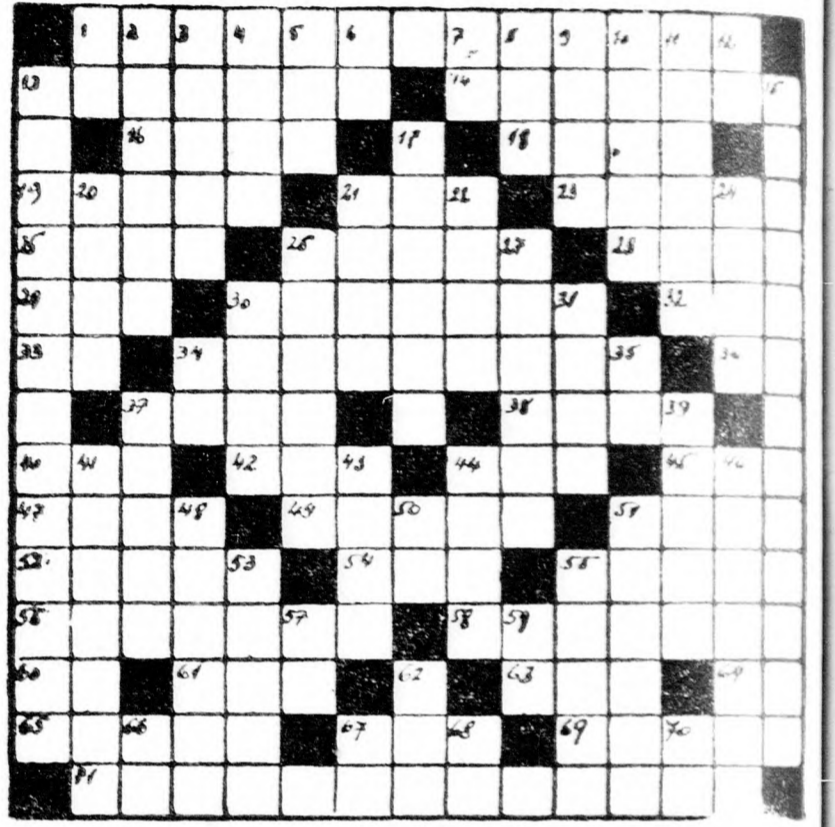
Abraham Goldfaden azt jelenti a jiddis népdal terén, amit Morris Rosenfeld a jiddis szépség minden nő SZERENGÉJÉNEK KULCSA

aki az életben és foglalkozásában eredményt akar elérni. A PLACENTHORMA a valódi placentha-hormon arckrém (Dr. Lavergne, Páris, után) segített Önnek ebben. Irádeli terjesztője: L1111.

dis költészetben. Lényükben van különbség, mert amíg Morris Rosenfeld a nyomott kedélyű gettózsidó, a mély és megrendítő zsidó nyomor dalait énekl, Goldfaden az életútjára útravalóul kapott egyéni derijének sugarával vont be mindazt, amit dallamban és szövegben alkotott. Ami egy színvonalra hozza őket, az a szintizta, minden külső behatolástól mentes zsidó ősförás, tükös örökség, örök érték (Folytatás az 5. oldalon)

KERESZTREJTVÉNY

341

Vízintés. 1. Román költő, fejedelem, teljes nevén. 13. Olasz király (1844-1900). Anarchista merénylet áldozata lett. 14. Jelenleg Izraelben védésszereplő cirksuz. 16. Római viselet, keverve. 18. Francia felség. 19. Olyan ember, akét mások kihazsnálnak. 21. Német előtt. 23. Héber esk. 25. Férfinév (Y=I). 26. Vissza: I-vel a közepén Euripides-tragédia. 28. Burkolatsúly, ék. fel. 29. Idegen király fonetikusan. 30. A vadászat istennője a görög mitológiában. 32. Héber enek. 33. T. SZ. 34. A brit birodalmi lobogó népies elnevezése. 36. SD. 37. Olasz folyó az Apennini-félszigeten. 38. Francia író, Dreyfuss védelmére kelt, ék fel. 40. Mert latinal. 42. Ékezzettel kerti szerszám. 44. ...ulancia, orvosí rendelő. 45. A-val nivó, magaslat héberül. 47. Földközi-tengeri kikötőváros Algériában. 49. Olajfa. 51. Szárható lomb. 52. Cement, homok, kavics és víz keveréke. 54. ...zona, az USA egyik állama. 55. Héber vig, jókedvű, nőnemben. 56. Kezdeményez 58. Portugália diktátora. 60. Héber tagadó szó. 61. Ékezzettel szarvasfajta. 63. Vas betűi keverve. 64. Fordított szerszám. 65. Sajtóról híres holland városka. 67. Hangszer, amellyel „nem szerel verebet”. 69. Vissza: Átvitt értelemben nagyszű ember (O=N). 71. Betűpótlással a végén Nobel-díjas angol író (1865-1936) „Jungle-Book” teljes nevén.

Függőleges. 1. Azonos mássalhangzók. 2. Illatos virág, a tavaszi kedvenc virágok közé tartozik. 3. Német filozófus, az abszolút idealizmus rendszerének megalkotója.

A 338. SZÁMÚ KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE: Vízintés: 1. VON HORN 7. BABILON. 35. TARTUFFE. 52. TRISTAN. 68. SLONSKY. 69. GOLGOTTA Függőleges: 1. VARIETE. 12. NIOSIA. 15. JICCHAK NISZIM. 21. AMNESZTIA. 23. TIMUR-LENK. — 406. PIRAMIS. 44. POLENTA

UJ KELET

REJTVÉNYPALYAZAT SZELVÉNY 341

Név: _____

Cím: _____

341

Prozeliták Izráelben

Az állam megalakulásának első idejében csak ritkán tűnédezett fel egy-egy, de ahogy megnagyobbodott az alijá, annak arányában szaporodott a „gerék”, a zsidó hitre áttértek száma is. Ezek a „gerék”, vagy meggyőzésből választottak Izráel hitét, vagy pedig vegyesházasság révén váltak az egyik fél Izráel országával együtt a zsidó Istenéül. Volt olyan eset is, amidőn vallásos keresztény prófécia megvalósulását látták Izráel feltámasztásában és ez hozta őket vissza az ősi forráshoz.

Nagy népek a proszeliták nem okoznak gondot, az bizonyos egyházak milliókat költenek misszionárius célokra, hiszen egy-könyvön abszorbeálják őket, de egy kis népek fontolóra kell vennie a nyereséget és a veszteséget, amely idegen népek ágának a zsidó-törzsbe való oltásával előállhat.

Itt nemcsak vallási szempontból vannak aggályaink, hanem éppen ilyen mértékben merülnek fel kétféleképp nemzeti szempontból is.

Már a múlt is figyelmeztet hennünket erre. Ugyanazok a problémák merültek fel a babiloni fogságban való visszatérésünk alkalmával is.

A nép akkori vezetői hamarosan észrevették a veszélyt, amely a nemzetet fennmaradásában az új jövőkkel veszélyezteti.

„Előzetesen névze a dolgozó, szándékuk dicséretre méltóan nemes volt: „Hadd építsünk veletek, mert úgy mint ti, keressük (szolgálok) mi is a ti Isteneteket és neki áldozunk.” Vallási akadályok tehát látszólag még voltak, annál inkább nemzeti. A válasz rövid, határozott és visszautasító: „Nincs közöttök hozzánk, ha építsetek házat Isteneknek, hanem csak mi építünk az Örökkévalónak, Izráel Istenének.” (Ezra 4:1-3) Kétszer is az Isten szó egy mondatban. De éppen ezen van a hangsúly: „Istenünk, Izráel Istené.” Izráelnek ehhez a nemzeti Istenéhez nektek nem lehet köze.

Vallási tekintetben kétséget sem volt ellenük különösebb kifogás. A Misna idejében r. Meir még a bo-

GOLDFADEN

(Folytatás a 4. oldalról)

mindazok számára, akikben érzékeny húrok rezonálnak igaz és hamisítatlan zsidó hangokra.

Goldfaden legnagyobb művét, a Sulamit, tíz- és tizen- ezer estén játszották szerte a világban, minden nyelven.

Voltak karmesterek, akik hangjegyekből új, idegen épületet emeltek az egyes kompozíciók köré. Például, Sulamit imáját, ezt a maga eredetiségében páratlan gyöngyszemet, egy felismeretlen hajszolt szív impulzív, égetőre felejtelését is megváltoztatták, de változott formájában csak ott hat igazán, ahol a Goldfadeni hangok törnek elő a műépületből. Ahogyan a befutott darabokat színházi nyelven nevezik az egész világon „kasszadarab” volt a Sulamit és szerzője, a törhetetlen kedélyű világjáró bohém, szegényesen, nélkülözve, elhagyatva halt meg Amerikában. A világ hála nélkül csak el késvé, haláluk után emlékezik meg azokról, akiknek életében is tartozott volna valamivel.

Irtja:
LÖWENKOPF KALMAN

rukát is itta volna (Chulin 6.), ha az a bizonyos galamb-historia más belátásra nem bírja.

A másik baj, amely az országépítő nép testét sorvasztotta, a vegyesházasság volt. Ha Ezra könyve inkább csak, mint a Tóra parancsa elleni vétséget tünteti fel (u. o. 9-19 feje), Nechemjá már tisztán, mint nemzeti veszedelmet említi: „Gyermekeik fele részében aszidó nyelven beszélnek s nem is tudunk zsidóul beszélni.” Itt tehát a veszedelem gyökere. Nechemjá odáig megy, hogy testi fenytést alkalmaz és nem átálja Salamon király emlékének a föltöt jeni, akik az idegen asszonyok szintén hűre csábítottak.

De maradjunk csak a géreknél. A ger szó a Bibliában idegent jelent, népet vagy egyedet, aki idegen országban tartózkodik. A ger szó körülbelül 80-szor fordul elő a Bibliában. Hogy mit köt a Szentírás a le”-re a géreket illetően, hadd szolgájon erre néhány példa: „Es ha idegen (ger) tartózkodik nálad, országotokban, ne sanynarassátok őt. Mint a honfi közületek, úgy legyen nektek az idegen, aki nálatok lakik és szeresd őt, mint tenmagadat, mert idegenek voltakotk Egyiptom országában.”

Ugy vélem, fölösleges a többi 70 verset idézni. Ugy védi a többi is a gérenek a jogát, mint ez, úgy köti a lelkekre, hogy ki ne fosszam, el ne nyomjam, hogy támogassam, segítsem, hogy szombaton pihenjen, hogy ugyanolyan bánásmódban részesítem, mint a polgárt, hogy az Isten vigyáz rájuk, hogy az idegent — szeretnem kell.

Uj fogalommal ger szó csak a második Templom idején bővült, amidőn olyan idegent jelentett, aki áttért a zsidó vallásra.

A Talmud bölcsének rossz tapasztalatai lehettek az áttérteket illetőleg: Ötvárnak veszi őket Izráel testén (Kidusin 70.)

Ez természetesen csak magánvélemény. „Az áttért olybá tekintendő, mint a ma született gyerek” — olvassuk másutt (Jevámot 26). „Ne nyomogasd az idegent”, még szóval se, ne hánytorgasd a szemére a multját. (M. Gérim p. 4). — Aki egy idegent felkarol és áttérti, mintha ő maga hozta volna a világra (Bóresit Rábbá p. 39). — Bizonyos vallási parancsokat jobban megtartanak, mint maguk a zsidók (U. o. p. 47).

A Talmud „gerim gerurim”-nak nevezi azokat, akik maguktól jöttek, minden külső kényszer nélkül a zsidósághoz (Avodá Zárá 3.), „ger cedek”, akit ószinze szive vitt a zsidó tanok felé.

A zsidóság egyébként állandóan, még az üldöztetés napjaiban is bővült prozelitákkal. Nagyobb hullámot Dávid idejéből jegyez fel a Talmud (Jevámot 79.), 150 ezer embert.

A zsidó nép tagadhatatlanul kiváló egyénekkel is gazdagodott a prozeliták által. Ger családból származtak Semjá és Ávtájon, valamint r. Meir is, továbbá r. Jochánán ben Tortá. De hiszen prozelita volt Rút is, a zsidó királyi dinasztia ósnyája.

A Tánchumá meghatározó legéndát mond el Akilás, Hadrianus császár nővére fia, aki áttért a zsidóságra. (Az esetet magát más variációban a Talmud is említi.) Ez az Akilás sokat foglalkoztatja akkori irodalmunkat, sokat

szerepel a megtértek között, amint a Talmud feljegyzéséből kiűnik, számos római katonát vitt magával a zsidóságra. Vannak, akik a Tóra aram (Targum Onkolos) fordításának vélik.

Az újabb időkben kiváló prozeliták voltak: Jámber Lajos gyónatóatyja, a Potocky grófok Vilnában, Nahida Rut Lazarus, a kiváló író és sokan mások.

Aktuálisá válnak ezek a sorok egy új mozgalom révén is, amelyet Izráel államának feltámasztása tett időszerűvé. Gáluti életünk szomorú évszázadai alatt rengetegen lehullottak a zsidó nép testéről. Az okát tudjuk: a kényszer, az inkvizíció, a máglya, a pogrom, nem utolsó sorban meg a kenyer. Ezek most, de mások is valami égi szótatot vélnek hallani, hogy térjenek vissza az ősi forráshoz.

Eredek feladatát tűzött most maga elé egy nemrégiben alakult egyesület: foglalkozni az Izráelben megindult ger-mozgalommal, segítségükre sietni azoknak az áttérteknél, akik Izráelben szándékoznak letelepedni, gondoskodni vallási szükségleteikről, társadalmi és gazdasági beilleszkedésükről és általában baráti kapcsolatot teremteni velük, de mindezekelőtt a zsidóság erőszakkal letépett ágait új gyökereket vert törzsébe visszaoltatni.

Izráelben és Izráelen kívüli rengeteg ger található, olvassom a társaság értesítőjében. Ezek között kiemelkednek a San Nicardoi (Italia) áttértek és az amerikai néger-zsidók. Ezeket kivül vannak úgynevezett szimpatizánsok, mint például „szombatások”, afrikai négerek stb. Vannak a gérek között olyanok, akiket mély meggyőzés köti hozzánk, vannak viszont, akiket csupán a házasság kötelei fűznek össze velünk. De akadnak számosan olyanok is, akik megmaradtak előbbi hitükben — keresztények és mohamedánok egyaránt, — de valami benső sugallat felénk hajtja őket és függetlenségi harcunkban is ott voltak mellettünk.

Ezek a férfiak és nők itt járnak közöttünk minden irányítás nélkül, árván, idegen környezetben, anélkül, hogy valaki érdeklődne irántuk.

Az egyesület tehát azt a nemes célt tűzte maga elé, hogy individuálisan fog a gérekkel foglalkozni, megajánlja őket a vallás alapjaira, a nyelvre az új környezet szokásaira és táplálni fogja bennük a lángot Izráel szellemi kincsei iránt.

Furcsa, hogy míg Izráelben a különböző vallások misszionáriusai tucatszámra szedik népünk soraiból áldozataikat, hozzánk áttértek nemcsak hogy támogatásban nem részesülnek, sőt áttérésük súlyos akadályokba ütköznek éppen vallási hatóságaink részéről. Ezeket az akadályokat is el akarja az új egyesület hártani.

A világon ezerszámra vannak elterjedve az úgynevezett marranusok. Könyszer keresztények, akiket amint már fentebb említettük, csak az erőszak hajtotta a tulsó táborba. Ilyenek a spanyolországi, portugáliai és délamerikai ánu-szok.

Izráel feltámasztása, hősi harcainak a világ minden tájáról érkeznek áttérési szándékukat bejelentő vagy információt kérő levelek. Az egyesület tájékoztató brosurákat fog kiadni különböző nyelveken, amelyek a gérek problémáival foglalkozni és felbátorítják a géreket érdeklő törvénye-

ket, bölcsenak vezetését a prozelitákról.

Egy érdekes hareról számol be az Ertesítő, amit az egyesület folytat a jeruzsálemi főrabbi hivatallal egy londoni keresztény lány áttérésével kapcsolatosan, amelyet a rabbi hivatal különböző úr-ek alatt folyton elődáz, dacára annak, hogy magas köröktől kitűnő ajánló sorokkal van ellátva.

Lelek tagja az egyesületnek dr. Ábrahám Kotsuj, a tokiói egyetem tanára is, aki már eredetiben olvassa a Szentírás és héber nyelven levelez az egyesülettel. Egyik leveléből tudjuk meg, hogy a japán császár öccse is szorgalmasan tanul héberül. Az áttéréséről szóló hírek egyelőre koraiknak bizonyultak.

Egy kis statisztikát is kapunk az áttértekről. Így most évben 14 keresztény, 4 muzulmán vette fel a zsidó hitet. Voltak persze zsidó részről is hitehagyások.

A vizsátértek között egy De-Grácia nevű hercegnő is akad, akinek Lisszabonban nagy árúháza volt. Most a Haifa melletti Kirjáb Jámber lakik, varrásból tengődik, mégis nagyon boldog.

Egy kis szenzációról is értesülünk az Ertesítőből. A napokban ünnepelték Elijáhu Abdiel, Avraham Abdiel fiának a bár-micváját nagy pompával. Avraham Abdiel nem más, mint a jeruzsálemi volt főmufti unokaöccse. A bár-micvá ünnepelt az egyesület rendezte. Az ünnepélyről persze De-Grácia hercegnő sem hiányzott, a portugál zsidóság marranusainak eme büszke utóda. Jelen volt az egyik jeruzsálemi rabbi is, aki házi mohél az Abdiel családban. A bár-micvá-jelölt tálisszal, tefillinnel járult a Tóra elé és talmudi idézetekkel teletűzdelt beszédet tartott a közönség meleg óvációja mellett. Arról a krónikás nem számolt be, vajjon a főmufti küldött-e bármicvá-ajándékot az unokaöccsének.

A „Jedion” szerkesztője egyébként Jiszráel Lapid, a szerkesztőség tagjai: dr. A. N. Braun, dr. Jiszráel Ben-Zeév, egyetem tanár és dr. Jehosua Brand. A bizottságban élénk tevékenységet fejt ki: Dr. Zev von Weisel, Jicchák Szela, iró, dr. Marcus, Josef Nedava, újságíró, dr. Mose Bahrav és sokan mások.

Az értesítő fedélleppjén a következő szentírásí vers díszlik, ami egyuttal mottóul is szolgál: „Így szól az Örökkévaló, a seregek Ura. Ama napokban megtörténik, hogy megragadjá tiz ember a nemzetek minden nyelvei közül, megragadják egy Jehudabeli ember ruhájának szelét, mondván: Hadd menjünk veletek, mert hallottuk, Isten veletek van.” (Zechárij 8:23)

Hogy áldás lesz-e a ger az ifjú zsidó állam számára, avagy átok, a jövő fogja megmutatni. Mindenképpen résen kell lennünk.

NINCS SZÜKSÉG A FÉRFIAKRA?

June Havoc, az ismert new-yorki színésznő kijelentette, hogy manapság semmi oka és célja nincsen annak, hogy a nők férjhez menjenek, ha csak nem akarnak feltétlenül gyermeket szülni.

— A férfiak most már nem különbek a nőknel — mondta June Havoc, — sőt ellenkezőleg: pocakosakká válnak, rendetlenül öltözködnek, rendtelenséget visznek be a család mindennapi életébe, szellemileg pedig tunya és lusták, úgyhogy ilyen téren se képesek lépést tartani a nőekkel. Azt hiszem — fejezte be a férfiakra nézve nem túlságosan hízelgő nyilatkozatát az amerikai színésznő —, hogy a férfiak kimennek a divatból.

Fény és visszafény

Irtja: SZENES ERZSI

A zsidó misztika teljesen zárt könyv volt a világ számára, míg Martin Buber nem kapcsolta a világirodalom áramába. Egész kincses bányát tárt fel chásid meséivel. A Biblia könyvein kívül, évszázadokon át, más fény nem jutott ki a világba, a Zohár, a Fény Könyve, a Kabbala, a zsidó közösség szempontjából is csak a kivételeseké volt, melyet feltékenyen őriztek, mint a lángpállosos angyalok az Édenkert bejáratát.

Az európai irodalom csak a keresztény misztikát ismerete eddig, Assisi Szent Ferencet, Angelus Silesiust, a középkori misztikus költőket, s azokat a csodás legendákat amelyek a svájci Gottfried Keller dolgozott fel és tett híressé, meg Kierkegardot, a modern északi misztikust. Valami sejtelem volt az ind és kínai misztikus költőkről, filozófusokról, de az is csak olyan volt mint a távoli zene, mint ama „szférák zenéje” míg Rabindranat Tagore meg nem jelent bopalástos lírájával — angolul — a világirodalomban.

A zsidó misztika Buber közvetítésében revelációként hatott, s mert német nyelven történt a közvetítés, gyorsan szárnyalt fel a híre s egyhamar integráns része lett a világirodalomnak. Annál is inkább, mert ebbe a keleti misztikába nyugati elemek és színek is vegyültek, mint például Báál Sém-Tov berlini utazása az „álmokocsin és álomparipakon”, Martin Buber, a zsidó misztikában való elmélyedése során, egy egész világot fedez fel s kapcsolatot keres a hindu és kínai misztikával. Mint minden nagy alkotó, nem áll meg a részleteknél, hanem az egészet látja, megtalálja és felfedi az összefüggéseket, s műve így távlatot kap és átfogó jelentőséget.

A zsidó misztikának, mint egy távoli csillagnak, hosszú időre volt szüksége, hogy fényre föderjen és szétáradjon. Martin Buber ablakot vágott nekünk a világ felé. Most, hogy Martin Buber hazánkban és világszerte hódolattal ünneplik, mi is hájjával és hódolattal nézünk és szélesre tárt ablak felé, amelyen át fény árad ki s amely fényt ver vissza.

Smárjahu Levin, emlékezésében megragadott egy mondat, amelyet a „nemzet-ébredés” nyelvújító Szmolenszky, az első héber Shakespeare fordítással kapcsolatban írt, s amelyet Levin idéz: „Most bosszút állunk az angolokon. Elvették tőlünk a Bibliát és beleszórták az angol irodalomba. Mi most elveszük tőlük Shakespearet, hogy irodalmunkban a főhelyre iktassuk.”

Nemes bosszú valóban és széles perspektívát nyit. A héber irodalom mindannyiszor, ahányszor kapcsolatot teremt és talál a világirodalommal tulajdonképpen mindig visszahoz valamit a zűgő tengerből. Néha csak egy korallt, vagy egy gyöngyfényű kagylót, máskor egy tengerbe ömlő folyómat, partot, forrást. A Biblia, ez a tenger, elárasztotta az egész világirodalmat, kincseivel, rejtelmeivel, tükrözésével. Vannak költők és éppen a legnagyobbak, akiknek műveit át meg áthatották a Biblia képei, nyelve, szó és gondolatvilága. Külön tanulmány igényelne ez. Magam itt csak most Victor Hugora

utalok, bensőséges kapcsolataira a Bibliával. Benépesítette a nagy francia költő képzeletét, alakjait újra életre, megmintázta Ezsájást és Ezékelt a szónak és látomásnak olyan erejével, ahogyan csak kivüle Michel Angelonak sikerült.

„Senki se beszélte úgy ember nyelvet, mint ez a próféta. — írja Hugo Ezsájásról — szava az éjszaka sötéttségéből tör elő, fokról-fokra képeket villant fel, amelyek hirtelen megvilágítják komor gondolatának örvényét, s amelyek mintha jeleznék, hogy megvirradt.”

„A költőnek — írja másutt — csak egy mintaképe lehet, a természet, s egyetlen vezetője, az igazság. Nem abból kell meríteni, ami már megvan írva, hanem a szívből és képzeletből. Az összes könyvek közül, amelyek középen forognak, csak kettőt kell tanulmányoznia, Homeroszt és a Bibliát. Ezekben más és más vetületekben fellelhető a Teremtés. Homerosznál az emberi szenszáltság, a Bibliában az isteni szellem.”

Cromwellhez írt előszavában még hozzáfűzi: „Az egész költészet három nagy forrásból ered, a Bibliából, Homerosból és Shakespeareből.”

„Mindem modern zseni közül Victor Hugo a legbiblikusabb — mondja André Spire, a francia zsidó költő. — Hugo hitt a lélekállandóságban és azt állította, hogy előző életében Ezsájás volt, majd Juda Makkabeus. Ez persze nem biztos, de hogy életében egyesítette magában Ezsájást, Ezékelt, Job és Jeremiás szellemét, az kétségtelen. Nemesak bibliai neveket, látomásokat, nemcsak az ősi föld faunáját, hanem csak az ősi föld faunáját és floráját viszi át versébe, lirizmusa a Teremtés könyvét revellálja, a Zsoltárok könyvét, az Enekek-Eneket, fájdalma és komorsága rokon a Jobéval”.

Még sokkal érdekesebb hogy Hugo, mint azt Denies Saurat „La religion de Victor Hugo” című könyvében kifejté, a Kabbalával is foglalkozott és hatása alatt egészen új mitológiát teremtett. A Kabbala inspirálta híres versciklusának „La legende de la siecle” második részében a sáttán halála megírására, ahol a kabbalistikus Liliet is szerepelteti.

Vissza kell térnem a gondolatához, amelyet Szmolenszky vetett fel, s amely indítékot adott a sorok megírására. A zsidó szellem, a zsidó gondolat, előbb a Biblia, majd a Kabbala, mint teremtető erő belekerült a világirodalom áramába, vétkeringésébe. Nincs jóformán nagy költői képzelet, amely ne teremtett volna általa új képeket, új gondolatokról, egy új világot, amely úgy forog az eredeti csillagkép körül, mint a föld a nap körül. — Most, amikor az ősi héber nyelv és kultúra megújult, két kézzel visszavehetjük és gyarapíthatjuk kincseinket. Jobban ki kell nyitni a kapukat is, áradjon ki innen mindaz a fény, amit századok folyamán tároltunk, felfalmoztunk. Áradjon ki a Zohár és Kabbala fénye a világba az új héber irodalom gyöngyeivel együtt. Adjunk és vegyünk tékozlóan, búsán, a közeledést építjük így népünk és a világ népei között. Többet ér az ilyesmi minden politikai, gyakorlati szándékánál, tevékenyebb és célravezetőbb.

Mindent a vendégnek a
VITAMIN ESPRESSO három
KUPFERSTEIN MARCEL
Könnyűzene hanglemezekről • Espresso • Habos csokoládé •
Válogatott sütemények • Hűsítő italok • Előzékeny kiszolgálás • Szolid árak
T. A. SHEKIN-U. 15.
1958. III. 17. Uj Kelet 5

A NAGY CSALÁD (KINFOLK)

(REGÉNY) Irta: PEARL S. BUCK

Fordította: Dr. KENEDI FERENC

(5)

De az apám is nagyon büszke Kínára és úgy tanított bennünket, hogy hasonlóan érezzünk — vetette ellen James.

A kínai delegátus mosolygott és fölgára ment, Jamesnek többször feltűnt, hogy ugyanezt a mosolyt látja a kínaiak arcán, amikor az apja került szóba. Sohasem volt világos előtte, hogy ez a mosoly mit is jelent. Most kezdte megérteni.

A hatodik napon már elege volt Shanghajból és elhatározta, hogy elhagyja a várost és soha nem is fogja többé viszontlátni. Shanghai legatlaszabb elhajása lett a modern Kínának. A világ szennye gyűlt itt össze. Fantasztikus és visszataszító embervegylék élt benne. Senki sem törődött azzal, hogy az arcok fehérek-e vagy feketek, sárgák vagy barnák, mert mindegyikből volt itt és sokszor ugyanazon az arcon az összes színeket lehetett látni. Ez a fajkeveredés eredménye lett volna? A gazdag és szegény egyformán utálatos volt. A gazdag sáhnaghaiak feleségei éjszakánként a hotelhallokban parádéztek, mutogatták az Amerikából importált leheletvékony nylon-harcsnyáikat, indiai brokátból készült ruháikat, gyémántok és smaragdok csillogtak rajtuk és nem tudtak másról beszélni, mint az árakról, melyeket értük fizettek. Dollármilliókról fecsegték és hogyha a valóság kedvéért ezeket az összegeket csak dollárekre értékelték le, akkor is undort keltett a kelepelésük, mert James, amikor a hajnali szürkületben belső nyugtalanságtól kergetve felkelt és lement az utcakra kóborolni, láthatta miként szedik össze a hullákat az utcaesepők. Ezek koldusok vagy menekültek voltak, akik azon az éjjelen haltak éhen. A holttesteket kocsiakra rakták és még a napfelkelte előtt elszállították.

Ebben a világban nőtt fel Lili. Ez a felismerés valóságos csapás volt Jamesre. Csak így lehetett megérteni naiv, majdnem gyermeki közömbösségét. Ugyanezt a tulajdonságot tapasztalta James az összes shanghai gazdag asszonyoknál. Mind barátságos és megrendíthetően egoizmusról vallott. Egoizmus — ez a fogalom általános és egyetemes volt a szemében és ki is tudta volna éppen Shanghaiban elkerülni? Itt, a nyomaor tengereken ezen a kis luxus-szigeten! A szigetet elhagyni egyenlő lett volna a tengerbefulladásal.

A hatodik nap délutánján még mindig nem volt levele Lilitől, de Mary irt. James átvette a hotelalkalmazott piszkos kezéből a levelet, felment a szobájába, hogy nyugodt csendben olvashassa el. Amikor elment, az ajtó bezárta, de most nyitva állott. Elcsodálkozva lépett be a szobájába. Az egyik széken Jung Wang ült. Közönséges kék pamutszövetből készült ruhát viselt és egy halványkék pamutkendőbe kötött csomagot tartott az ölében. Matrosapákja patyolatfehér volt. Amikor James belepett, Jung Wang felemelkedett a székeről és nevetett.

— Milyen buta vagyok. Attól féltem, hogy közben Pekinbe utazott.

— Még nem tudtam vasúti jegyet kapni — válaszolta James. Már nagyon vágyott, hogy elolvashassa a levelet, mert abban biztosan lesz hír Lilitől is.

— Ejje, nappal a pályaudvaron kellene lennie, mert különben sohasem lesz jegye — jelentette ki Jung Wang. — Ön persze ezt nem teheti, uram, de én igen. Szívesen megteszem magáért és magamért is.

James ránézett a fiatalemberre. Jung Wang ravaszul visszamosolygott.

— Jól tenné, ha felfogadna szolgáltatásnak — és ez nekem is megfelelne — mondotta.

— De mi van a hajóval? — kérdezte James és a gondolat, hogy ez a gyakorlati érzékű parasztfiú segítse őt az új kínai életbe való beilleszkedésében, komolyan foglalkoztatni kezdte.

— A hajó elment Manilába — szolt vidáman Jung Wang. — Osszeveszttem a nagybátyámmal. Nagyon lusta. Túl sok opiumot sziv, és rántolja az ő munkáját is. Mintha nem lenne elegendő a magamé. De aztán ő veszi fel a szakácsfizetést, pedig én már régen sokkal jobban főzök nála. Tegnap megmondtam neki, hogy az új Kínában az öregek már nem parancsolhatnak a fiataloknak. Erre nekem jött a szeneslapáttal. De én még fiatal vagyok és nem gyengültem le az opiumtól. Megütöttem, mire öntudatlanul elterült. Azt gondoltam jobb lesz, ha nem vagyok már ott, amikor felébred. — Jung Wang gondtalanul nevetgált és akarata ellenére James is vele mosolygott.

— Ami a bért illeti — folytatta Jung Wang — elfogadom azt, amit módjában van fizetni. Ha csak lakást, ételt ad és néhány ruháról gondoskodik, azzal is megelégszem. És talán az ünnepnapokra néhány dollárt. Ebben a pillanatban még van velem pénzem. De jó volna, ha vasúti jegyekre adhatna valamit. Utazzon másodikon, az is nagyon jó. Az első osztály túlságosan drága. A magam részére negyedik osztályt veszek és majd az uton belopódom önhöz.

James hallgatta fiút, aki így, könnyedén számolt be örömeiről, fájdalmairól és mindenbe beleegyezett. Kivette a pénztárcáját és egy csomó bankjegyet nyújtott át Jung Wangnak, aki suttogva megszámlolta a pénzt.

— Maga nagyon gazdag, uram — mondotta. — Most íthagyom a holmimat, mert sok pénzt kaptam öntől. Mosolygott és a batyút a sarokba vitte. Aztán csendben elült.

James a megkötött szövetség által valamiképp erősebbnek érezte magát. Pedig tudta, a kísérője csak szolgálja lesz. És néhány perccel később már is érezte, hogy szüksége lenne vizsgálató támogatásra. Mary levelében egy szó sem állott Lilitől. Csak a levél végén, alul a sarokban vette észre a nevét. „Mr. Li nem halt meg — köztölte Mary — te pedig ne haragudj, de Lili mostanában sokat van együtt Tinggel. Hivatalosan, persze, még nem tudunk semmit sem.”

Ez volt minden. Ting az új kínai köztársaság egyik amerikai kiküldöttjének volt a fia. Csinos, szórakoztató fiatalember.

6 Új Kelet 1953 III. 17.

Yaleben járt az egyetemre. James már évek óta ismerte, együtt jártak a középiskolában. Az apja, Mr. Ting előzőkény, öszhaju idősebb férfi volt, akinek a többrendbeli kormányváltás ellenére sikerült állásában megmaradnia. De a fia, Charlie tunya, lusta, semmivető életet élt. Chinatownban mindenki késpzpt követelt tőle, üzletben, vendéglőben egyaránt. Pedig mindenki tudta róla, hogy magasrangú kínai főtisztviselő fia. Titokban meg is házasodott. A Hotel Waldorf Astoria egyik ruhátárosnőjét vette el feleségül. A leány szülei öt ezer dollárt kértek a válás ellenében, amit Mr. Ting ugyan sajnálkozva, de kiízetett.

Mary levele a szoba padlóján hevert és James már nyult is a szálloda levélpapírja után, hogy kiöntse Lilinek a vágyakozástól meggyötört szívét. A gondolat, hogy Ting, akinek már legalább féltucatnyi barátja volt, Lili puha kezét megerinthei, végképpen elkéserítette. Másfél órán keresztül irt. Aztán felemelte a levelet és félhangosan felolvasta magának. Próbálta maga elé elképzelni Lili arcát, amikor sorait olvassa. Arca elsötétült. Vajjon szavai eljutnak-e Lili szívébe? Milyen erejük lehet a betűknek Ting szórakoztató, személyes jelenlétével szemben? Majd az asztallapra hullajtotta a levelet, összefonta karjait és fejével rájuk borult. A nyitott ablakon keresztül hallotta, hogy az utcán veszekednek. A vitát mintha gumibotok tompa hangu ütése fejezte volna be. Az ilyesmi napirenden volt. James nem mozdult, nem volt ereje felkelni, hogy az utcára lenézzen. Túl sok éhes ember járkált a városban és a rendőrség gonosztevékként kezelte őket. Talán azok is voltak: éhség és bűn között alig volt határ. Az egész világ két részre oszlott. Sanghajban, a gazdagok szigetére és a szegények tengerére. Hol fog ő élni? Most még a szigeten állott, de lábait már verdesték a sötét hullámok. Vagy vissza kell fordulnia vagy elkerülhetetlen az ugrás. Ha beleugrik, úgy Lili sohasem fogja követni, Lili virág volt, törekény és elkenyesztett, mert pompában, gazdagságban nőtt fel. Még volna ideje visszafordulni, Amerikába visszautazni. Most még választhatott: Megfordulni az úton vagy ugrani az ismeretlenbe...

Az ajtó kinyílt és Jung Wang lépett be rajta. Ruhája szakadt volt, gombjai hiányoztak és a patyolatfehér matrosapaka már nem volt a fején. De a kezében egy borítékot tartott, amit az asztalra tett. A vasúti jegyek voltak benne.

— Sok pénzt adtam ki, uram — vallotta be — de azt hiszem, helyes volt. Rendes úton nem lehet jegyeket kapni, esetleg napokon keresztül kellett volna várakoznunk. Fekelőn vásároltam a jegyeket az állomáson.

— Hogyan szakadt el a ruhád? — kérdezte James.

— Mások is szerették volna a jegyeket megkapni — válaszolt vigyorogva Jung Wang. — De nem tesz semmit. Majd rendbe fogom hozni.

Kinyitotta a batyuját és hat biztosítékot húzott ki belőle.

— Idegen hölgyek gyakran ejtenek a földre ilyen tüket, én pedig mindig felszedem. Elviszem az anyámhoz a falunkba. Ott nincs módjukban tüket vásárolni. De közben én is hasznukat veszem, hogy ne lassék ki a bőröm.

Jung Wang a biztonsági tükkel összeakasztotta a széttepett ruhadarabokat és James mosolyogva figyelte az egész műveletet.

— Mikorra szólunk a jegyeket?

— Holnap reggel hat órakor kellene indulnunk. De azt hiszem, jó volna már most kimenni a pályaudvarra. Már most is nagy tömeg várakozik és amikor a vonat befut, az emberek egyszerre megrohanják a vagonokat. Ha akkor nem tudunk helyet kapni, aztán a jegyeink semmit sem érnek.

— Készüljünk fel és menjünk — válaszolta James. Darabokra tépte Lilihez irt levelet és a papirkosárba dobta.

Éjjel ott ült az állomáson a batyuk és a kofferek között, körülötte bóbiskoló embertömeg és — és Lili gondolt. Időnként mozdonyok fütyje hangzott és ilyenkor mindig felriadt az álomba merült tömeg, felkapta a kosarait, csomagjait és a kapu keresztül a peronra rohant, hogy aztán hamarosan visszatérjen az újból nyugtalan, kényelmetlen álomba merülőn. Jung Wang is mindig felgrott és kiment érdeklődni, hogy az északai vonat nem indul-e mégis korábban?

— Néha olyan sok a nép, hogy a vonat meg sem áll — magyarázta Jamesnek. Már szürkület volt, amikor utolsó érdeklődő újról visszatért. Assíva mondta el, meg kellett vesztegetnie az állomásfőnököt is, hogy elárulja a vonat pontos indulását.

Egy óra múlva odasompolygott hozzájuk az állomásfőnök, anélkül, hogy rájuk nézett volna. Jung Wang erre felszedelőzködött, annyi pakkot vett fel a hátára, amennyit elbírt. James követte a szolgálját. Aztán valahonnan két kulit jelent meg, akik összeszedték a visszamaradt koffereket és James mögött haladtak.

A peronra hideg és köd ereszkedett le. A villanylámpák alig világítottak a hajnali gőzben. A vonat nem volt látható.

— Jön a vonat — suttogta gazdájához Jung Wang.

— Honnan veszed?

— Erzem a földről a lábaimmal.

Negyedóra múlva befutott a vonat. A tömeg előretört, rárontott a kocsiakra és az ajtókon, ablakokon keresztül bemászott a szakaszba. De Jung Wang mindenkit megelőzte. Ordítva és könyökeivel döfködve elfoglalt két helyet, rájuk helyezte a csomagokat és ő maga felbűkült. Jame, akit a tömeg úgy sodort, mint kis fadarabot a háborgó vizek, hallotta, amint Jung Wang ismételtén kiáltja, hogy a gazdája nagy úr Amerikából.

A folyosó zsufolva volt. Még a csomagtartó hálókban is gyerekek és felnőttek ültek a kofferek közé szorulva. A kocsi tetejéről láma hallatszott, ami azt jelentette, hogy azok, akik nem tudtak a vagon belsejébe jutni, a tetőn helyezkedtek el. A mozdony többször jököszérien megindult, az utasok felkiáltottak, egyesek elvesztették egyensúlyukat, leestek a lépcsőkről vagy a vagon tetejéről. A vonat végül mozgásba lendült az északra

futó síneken. James hirtelen észbekapott, hogy már egy jó órája nem gondolt Lili-re.

A nap végtelennek tűnt és elviselhetetlennek látszott. Az éjszaka még sem volt olyan borzalmas, mert James azt kimerülten, félálomban töltötte.

A második nap reggelén Jung Wang kitört egy ablakot. Friss levegő árasztotta el a szakaszt és lehűtötte James homlokát. Letörve, elfogódva, mosdatlanul ült ott. A vonatban nem volt víz, csak egyszerű sikerült keresztöltönie magát a toiletté, de akkor is a kis helyiségben két asszonyt és három gyermeket talált. Ágynemük heverek a földön. James undorodva riadt vissza. Amikor a vonat megállt, James kiszállt Jung Wang megeskett, a gazdáját, hogy az Isten szerelméért maradjon a sínek közelében, mert senki sem tudja, mikor indul el újra a vonat.

Már több órány késésük volt. Midőn a távolból Jung Wang végül észrevette Nanking kéklő egét, kezdte összeszedni a csomagokat. Nankingban ki kellett szállniuk, majd a komppal a folyamat átszeliük, hogy aztán a másik oldalán az északi vasúttal tovább utazzanak.

— Kérem készüljön el — sürgette Jung Wang a gazdáját. — Nagy harc lesz megint a révnél.

A vonat lármásan, dohogva futott be az állomásra. Jung Wang testére kötötte a csomagokat és mint egy páncélos tört könyörtelenül utat a tömegben. James mákacsul a sarkában maradt és már éppen olyan közömbösen viselkedett a környező tömeggel szemben, mint a szolgálja. Így, idejében jutottak fel a kompra és sikerült — Sokan megfúladnak — magyarázta Jung Wang. — Csak egy lökés kell és már benne vannak a vízben.

Egy öreg férfi, aki James vasuti szakaszában utazott, az utolsó pillanatban szintén feljutott a kompra. Csak a korlátnál kapott parányi helyet. Midőn már a folyam közepén jártak, hirtelen nagy csobbanás hallatszott. Kiálatzni kezdtek, hogy az öreg ember a vízbe esett, de a komp, mintha mise mirtörtént volna, zavartalanul folytatta az útját. James már ugrott, de aztán teljes hosszában elvágódott, mert Jung Wang mindkét kezével halálos szorítással fogta le a lábait és nem engedte el.

— Engedj el, te számal! — üvöltött rá James, de nem használt semmi. Számtalan kéz jött Jung Wang segítségére, amikor James minden erejét összeszedve újból és újból megkísérelte, hogy a komp széléhez jusson.

— Tűi késő! — kiáltották az utasok. Tűi késő! Ez a sors! Nem lehet semmit se tenni, az örvény már regén elragadta az öreget.

Valóban késő volt már. A folyó haborgott, a hullámok vadul csapkodtak, örvények tárogatok és az öreg embert már hiába keresték. Jung Wang még mindig szorította James térdét, aki a düttől beszélni sem tudott.

— Engedj már el! — kiáltott végül újra Jung Wangra, aki gazdája és a komp széle között helyezkedett el. De Jung Wang nem engedett. Amikor már el is eresztette térdét, hátulról megragadta gazdájának kabátja szélét; így láncolta magához addig, amíg a biztos partra érték.

Amidőn a vonat végre befutott Pekiang pályaudvarára, James már ereje fogytán volt. Napok óta volt uton és rádöbbent arra, hogy mindenben Jung Wangtól függött. Ez a találatkony, ügyes fiú adott neki enni, gondoskodott a teájáról, este és reggel, kis fémmedénybe forró vizet ontott, hogy gazdája megmosakodhassék, ő kergette el a katonákat, asszonyokat és más szemtelen utasokat, akik megkísérelték, hogy az általuk elfoglalt helyeket kisajátítsák maguknak, ő törte be a vonat ablakát, hogy friss levegőt erresszen a szakaszba és e nehéz napok alatt gazdája életét valahogy mégis elviselhetővé tegye.

III. FEJEZET

A folyóparton egy padon beszéltek meg Peter, Louise és Mary az első levelet, melyet James Kínából küldött. Batyjuk táviratilag közölte Pekinbe való megerkezését és attól fogva türelmetlenül várták írásos beszámolóját. Nagyban egészében a hosszú levél bizakodó hangú volt. Az utazás Pekinbe olyasvalami, melyet át kell élni, írta James, mert lehetetlen leírni. Az ember abba a kísértésbe esik, hogy a Kínából New-Yorkba szökött honfitársak legremisztóbb közléseit is csak halvány és jöndulatú utirajznak tekintse a tényleg fennálló állapotokkal, piszokkal és szegénységgel szemben. És a nyomorral, hallással szembeni közönyösség is megdöbbentő. Nemcsak azért, mert a kompról a folyóba zuhant öreg embert az utastársak egykedvűen engedték belefúladni a hullámokba és mert Sanghaj utcáin éhenhalt emberek hulláit látta heverni, nem, ez több volt annál. A segítségre szorultakkal szembeni kegyetlenség oly elrettentő példát tapasztalta, melyeket James képtelen papírra vetni.

Pekingbe való érkezése után, írta James, azonnal elment a kórházba, ahol két kényelmes szobát bocsátottak a rendelkezésére. Most már úgy érezte magát, mintha egy kicsit megint New-Yorkban élné. A kórház óriási, pompás, modern építkezés, amerikai pénzen, amerikaiak építették. A japánok többé-kevésbé megkímélték és a berendezés, ha nem is volt ultramodern, nagyon jó állapotban volt. Az ablakokból a kilátás csodálatos. Odalátzanak a város háztetői és az udvarokból az ősi fák lombjai. A város falain túl a messzeségben kéklő hegyek vonulata látszik. Csak egy hete érkezett és még nem volt ideje Peking megtekintésére, de úgy tűnik, hogy a város olyan, mint ahogy azt elképzelte és kívánta. A márványhidat mindenesetre már megnézte, mert az apja azt mondta róla, hogy szebb, mint a George Washington hídja. De lehetetlenység a két hidat összehasonlítani. A pekingi kőből és márványból épült, orszlanszobrok díszítik. A hid ivének vonala grandiózus.

A három testvér most rápillantott a George Washington hid acélszerkezetére, könnyed, elnyúló ivere és képtelenek voltak a kőből, márványból való, orszlanszobrokkal díszített hidat elképzelni.

(Folytatása szerdán)

Sport

All az alku...

A labdarúgó válogatott csapat kiküldetéséről van szó! Azaz hogy Izrael a legmegfelelőbb erőkkel képviseltesse magát az Ázsiai-játékokon. A válogatott nem bőséges, hiszen a legjobb sportágban annyira kezdett fokozatosan veszíteni az ország, hogy alig akad olyan sport, amelyet egyáltalán számításba lehet venni a kiküldetés szempontjából. A kosárlabda és a labdarúgás a sportágak, amelyek némiképpen feleltethetők a külföldi... közöttük az Ázsiai-válogatottak sora mögé. Győzelmi esélyt nem tudnánk ezeknek a sportoknak sem jósolni, de a teljes szereplés nem jelentene meglepetést részünkre. A kiküldetés kétféleképpen döntő tényező az izraeli olimpiai bizottság, amely arra a határozatra jutott, hogy a válogatottat kiküldi Tokióba. Ezzel azonban pénz kell, sok pénz! — Igen sok pénz. A csapat pedig onnan várja és kéri a bizottság, ahol az kapható: a kormányzat kincstári hivatalától. A bizottság szerényen 50 ezer izraeli fontot két erre a célra, a kormány büszkén önmaga igyekvően ellenérténi. A kincstári képviselő csak 35 ezret hajlandó adni, a többiről gondoskodják a sportok legfőbb irányító szervei — Pótyk tehát az alku.

Többet a 35 ezer fontból is biztosítani a kiküldetést, de nem lehet biztosítani azt, hogy a szükséges játékosállomány utazék Tokióba. Ott több mérkőzés kell a csapatnak néhány napon belül játszania, tehát óvatlanul szükséges, hogy a mérkőzéseken ne mindig ugyanazokat a játékosokat szerepeltessék, hanem pihenetnie kell őket. Vagy talán elég, ha a 11 játékos helyett csak 8-9 áll majd ki Hongkong, vagy Dél-Korea ellen?

Kíváncsi volna, hogy a kincstári tényleg meg mindent annak érdekében, hogy a csapat teljes erővel jelenhessen meg ezen a versenyen és ne kelljen — rosszul felöltözött és alkalmazott takarékosági indoklással — már a verseny előtt lemondania a siker reményéről!

Félvé

A kosárlabdajátékosokban. Az őszi félvé befutásához már csak egyetlen mérkőzés hiányzik a férfiak I. osztályú kosárlabdajátékosai számára. A Makkábi Jerszalemi-Hápoél Ásod mindkét nem játszottak egymással. Ez a mérkőzés azonban nem befolyásolja a helyezések sorrendjét. A bajnokságban 12 csapat indult és mindvégig nyitott volt az első helyezés. A sokszoros bajnok és kupagyőztes Makkábi Tel-Aviv ez évben nem mutatta azt a határozott fölényt, amely elég lett volna ahhoz, hogy vezetői két-szereplővé tegye. Vereséget szenvedett a Hádatom csapatától, majd a Hápoél Cholontól is és ez elég volt ahhoz, hogy a Hápoél Cholom megossza vele az első helyet a bajnoki listán. Mögöttük a Hápoél Tel-Aviv, majd a Hápoél Haifa következnek a rendkívül szorosra törő mezőnyben, majd három csapat egyenlő pontszámmal, a Makkábi Haifa, Hápoél Mismár és a Makkábi Hádatom, de ezeket még behozhatja nyerskediként a Makkábi Jerszalemi is, ha megnyeri hátralévő mérkőzéseit az Ásod ellen. Sereghajók a Hápoél Bét Alfa, Makkábi Petach-Tikva és a Hápoél Ásod.

A legutóbbi forduló eredményei: Hápoél Cholom-Hápoél Tel-Aviv 51:32 (27:24). Nehezen kiharcolt, de megérdemelt győzelmet aratott a Cholom Makkábi Tel-Aviv-Hápoél Mismár Háemek 72:53 (39:22). A Makkábi az első félidőben már behozta a győzelmet. Született után arra törekedett, hogy tartassa az eredményt. Makkábi Haifa-Hápoél Ásod 47:43 (25:29). Félidőben csak erővel járta a Makkábi csak erővel járta a Makkábi megfordítani a mérkőzés sorsát.

Svédország

Kézilabda világjátékok. A Berlinben lejátzott teremtő világjátékok döntő mérkőzését Svédország nyerte meg Csehszlovákia ellen 22:12 (10:5) arányban. A harmadik helyért Németország-Dánia mérkőzésében 16:13 volt az eredmény, az ötödik helyért Lengyelország-Norvégia 20:18 és a hetedik helyért Magyarország-Jugoszlávia 21:16 arányban végeztek egymással. A világbajnokságban 16 nemzet csapata vett részt.

A BNEHERZI közleményei:

Március 17-én nem tartunk klubnapot.
Március 24-én, hétfőn este pont 8 órakor Sebőn Dezső, az Új Kelet felelős szerkesztőjének előadását: „A Tudás-terv a kivitelezés stádiumában; mire tanítson a névvel iskolá”. Az előadást vita követi, melyben részt vesznek: dr. Frenkel Jenő, Salamon Mihály, Gárdos Károly DOS és Lampel Tamás. A nagy érdeklődésre való tekintettel az előadást a Bét Chaim dísztermében, Tel-Aviv, King George 37. tartjuk.
Szeretettelos meghívást magyarországi hozzátartozók részére eljuttatunk. Előjegyzhető klubnapunkon a titkárságnál, vagy Helene optikai szaküzletében, Allenby 96. Haifa és környéke részére Fischer Kálmán, Haifa Herzl 65.

Az amerikai válság kihatással van más államok gazdasági életére is

A francia és olasz ipari termelés változatlanul emelkedik — Hullámzások a munkanélküliség terén

London, (Reuter). — Az amerikai gazdasági válság, aminek következtében a munkanélküliség rekordszámokat mutat fel, több más államot is sújtott, ámbar nem kell attól tartani, hogy a válságáncolat komoly formákat öltené. A sterling-blokk államai és a dollár-övezettől független még néhány állam máris legyőzte az amerikai válság által gyakorolt kedvezőtlen hatást. Néhány országban,

mint Anglia, Kanada, India, Nyugat-Németország és Hollandia növekszik a munkanélküliség száma, de Kanadán kívül, amely mindig a leginkább érzékeny az amerikai gazdasági élet hullámzásaival szemben, ezt a jelenséget nem az amerikai gazdasági válsággal magyarázzák. Szezonokból és más körülmények miatt, mint például áradások és szárazság, mutatkozik munkanélküliség Ceylonban és Ausztráliában.

kevesebb volt mint 1956 decemberében.

Hollandiában, ahol éveken keresztül nem ismertek más mint gazdasági jólétet, most 120 ezer munkanélkülit tartanak nyilván, amit azonban az Indonéziából visszavándorló tömegekkel is azzal magyaráznak, hogy

Kilencszáz tonna földimogyoró Lengyelországnak

Az izraeli földimogyoró értékesítő tanács jelentése szerint ebben az évben indult meg az izraeli földimogyoró export Lengyelországra. A két ország közötti kereskedelmi szerződés szerint Izrael ebben az időbenben 900 tonna földimogyorót szállít Lengyelországnak összesen 300 ezer dollár értékben. Eddig 300 tonna szállítást bonyolítottak le. Remélik, hogy a jövő évben nagyobb mennyiségű földimogyoróra kapunk megrendelést.

Hamis utlevéllel akart megszökni a sikkasztó banktisztviselő

A luddi repülőter rendőrsége pénteken hamis utlevéllel kezében letartóztatta Naftali Nadssi 32 éves férfit, a jerszalemi Barclay's Bank tisztviselőjét, akit az azzal gyanúsítanak, hogy 7230 dollár értékű csekket lopott a banktól és azokat eladta. Nadssit a bank igazgatójának feljelentésére rövid idővel elzárították, majd az ügyet azonnal elbírálták. A sikkasztási ügyön kívül most eljárást indítanak ellene hamis utlevéllel megkísérelt szökésért is.

Fájdalommentes fogászati fúrógépek mutatnak be Jeruzsálemben

Dr. Bordan, amerikai fogorvos, értékes találmányval gazdagította az orvosi technikát, amely a jövőben megkíméli a szenvedéstől a fogkezelésre szoruló betegeket. Bordan olyan fogászati fúrógépet talált fel, amely — fájdalommentesen működik. A készüléket sürített levegő hajtja és fordulatszáma — 20-25 ezer percenként. (A közönséges fúrógépek fordulatszáma 6-8000. A gép teljesen önműködő; a szerkezet maga sűríti a levegőt és adagolja a működéshez szükséges olajat és vizet. A gépet néhány nappal ezelőtt mutatták be a jerszalemi fogászati iskolában. Kezelése hasonló a közönséges fogászati fúrógéphez, azonban feleslegesen teszi a fájdalomcsillapító injekciót. A gép, amely Angliában és Amerikában készül, Izraelben mintegy 200 fontba fog kerülni.

A külföldi utazások adóját 7 százalékkal emelik

25-25 font lesz az utlevél és a kiutazási engedély díja. A gazdasági miniszterek bizottsága néhány napon belül dönt az utazási adók és egyéb utazási illetékek emeléséről. A pénzügyminisztérium javaslata szerint ez év április elsejétől 33 százalékról 40 százalékra emelik a meneti jegyek ára utáni utazási adót. Az adó a külföldön vásárolt jegyekre is vonatkozik. Az utlevél illetéke 10 fontról 25-re, a ki-

Tibériási kurir

Hétfőn a késő éjjeli órákban került szavazásra Tibériás város költségvetési javaslata, amelyet a többség elfogadott, annak ellenére, hogy a pótdó adó emelése egyike a legmagasabbnak az országban. Emelésre méltó, hogy a pótdó kivetése, az eddigi praxissal ellentétben, különösen a sikunokban, különösen az individuális lesz. Ezt a pótdó adót átlagosan 28,5 százalékkal állapították meg, azonban néhány esetben eléri ennek kétszeresét is. Ezt az aránytalan emelést Cächár polgármester azzal indokolja, hogy Tibériásban nincsenek nagy adófizetők, mert a gyárilap Tibériást teljesen elkerüli. A lakosság-szám viszont lendületes emelkedést mutat. Az adóemelés elsősorban a gyermektelen és kevésgyermekes családokat sújtja, különösen pedig azokat, akiknek jövedelme a havi 200 fontot meghaladja. Figyelemreméltó körülmény az is, hogy a szorbák számának elbírálásánál adószempontból az úgynevezett „felszobákat” is teljes szorbáknak tekintik.

Fontos közlemény

Felhívjuk a sorsjegyek vásárlóinak figyelmét, hogy a lakás-sorsolásban való (ingyenes) részvételhez csak azoknak van joguk, akik teljes sorsjegyet vesznek három egymás utáni sorsolásból álló csoportban. (Például: az első sorsolás jele 58/1, a második sorsolás 58/2, a harmadik sorsolás 58/3). A harmadik sorsjegyet megvásárlása alkalmával a vevő a három szelvényért (amelyek az egész sorsjegyek baloldalián vannak) — külön sorsjegyet kap, amely jogot ad neki arra, hogy részt vegyen a lakás-sorsolásban. Vágya ki és örizze meg a március 13-án megtartott első húzás és a március 27-én tartandó második húzás, valamint az április 10-én rendezendő harmadik húzás sikun-szelvényeit, mert azok nélkül nem vehet részt a lakás-sorsolásban.

Fontos közlemény

1958/59 évre előirányzott költségvetés összege kerék-számban 1,3 millió fontot tesz ki, a múlt évi egymillióval szemben. Érdekes körülménynek tekinthető az is, hogy a segélyekre előirányzott összeg mintegy 32 ezer fonttal több, mint az előző évben. Ez a második legnagyobb kiadás tétele, amelyet csak az iskolák fenntartására előirányzott összeg haladja felül.

Mint már megemlékeztünk róla, Tibériás város március 27-én ünnepli felszabadulásának tizedik évfordulóját. Az ünnepség szervező bizottsága meghívta Ben Gurion miniszterelnököt, Sprinzák házelnököt, valamint Laszlok vezérkari főnököt. Az ünnepi programot hangverseny nyitja meg kiváló szólisták fellépésével, amelyet a rádió is közvetít. A templomokban megtartandó háladó istentiszteletek keretében megemlékeznek azokról, akik életüket áldozták a város és az ország felszabadításáért.

Az ünnepség középpontjában a nagy katonai felvonulás áll, amelyben részt vesznek a Tibériást felszabadító egységek, közöttük a híres Golani-hadosztály. — Ugyanígy a felszabadulási ünnepség keretében avatják fel a város első, modern labdarúgó pályáját is. Az első mérkőzést a hawaii Hápoél és a tibériási Hápoél játssza. A kezdőünnepet Bár Jehuda belügyminiszter adja.

Dávid Drory

Még nem érkezett el az idő az izraeli munkáspártok egyesítésére

— hangoztatja zárónyilatkozatában az Achdut Avodá kongresszusa. Tel-Aviv, (Az Új Kelet tudósítójától). — Tegnap este fejeződött be az Achdut Avodá kongresszusa, amely esztendőnkön este nyit meg a telavivi kultúrpalotában. A kongresszus megszavazta a párt szervezeti szabályzatát és megválasztotta a párt tanácsát, amely utólag megválasztja majd az új központi vezetőséget és a titkárságot.

A politikai határozatokban az Achdut Avodá független szocialista pártnak deklarálja magát, amely Izraelben demokratikus uton

Munkát kaphatnak

Jubileumi hivatalos jelvény és emléktárgy terjesztők; műszaki rajzoló; vasesztélygályos; gép-szerszámlakatos; ösztet-nyomda-mester; könyvkötő; soffőr; asztalos; plasztikai gipszmunkához értő, függönyszereplő dekorátor; szálvaró szakmunkás; varrógép-javító; kerttervezéshez és gondozáshoz érő képzett kertész; konfekció varróknak otthoni elkészítésre; lámpaerényvezérlés; háztartásvezetők bentlakásai. Mosavva: mezőgazdasági munkás, továbbá ápolónő és háztartási alkalmazott teljes ellátással és fizetéssel felvétetik. Új oé. szütagyarába softörtársat keres. — Bevezetett táskagyűjtés átadó. — Művészi festmények fix megvételre kerestetnek.

Szövetkezeti hírek

Közművelődési szövetkezet létesítésében résztvevő szándékozók március 18-án, kedden d. n. 5 órakor: Szaritott zöldség és gyümölcs exportjára alakuló kooperatívban érdekelt szakmunkások és toleés vállalkozók március 18-án, kedden d. n. 6 órakor tartják központi irodájukban alakuló értekezletüket. Pontos megjelenés kérietik.

Munkát keresnek

Agronómus-állásajánlat; háttor-asztalos; épület bádogos; nyomdai főnökök; nyomdai képzésű és tördelő; villanyszerelő és elektromoskészkészítő; javító; szövő és kőszakmunkások; női és férfifűző szakmunkások; féhéraru manipulációhoz értő kőszakember; pénzbiztosító; raktárnő; bizalmiállásra garanciával rendelkezők; férfi konfekció vasaló; takarítók; betegápolók; gyermek-gondozók.

Munkaadók! Segítsétek kenyérekészítéshez az idősebb dolgozókat!

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

HAIFA
VILLON-EST kedden este 8 órakor a Bét-Chaimot nagyszínházban. Fellépnek: dr. Benedek Pál, Egyed László, Velvart Róchárd és Zoltán Dezső. A telavivi és a jerszalemi nagyszínház előadás megismétlése Haifa. — Belépődíj 1 font.

★
TEL-AVIV
Közönségtalálkozó:
A telavivi HOI purim-bálján közönségtalálkozó tomboltárgyakhoz a következő cecék járultak hozzá értékes adományokkal, melyekért ezután is hálás köszönetünk fejezzük ki:
Bracha-eg; Dayagi-eg; „Deeco”; „Eban”; „Gewürtz-eg”; Kissner és Per-eg; „Caffe Opera”; „Pischinger”; „Royal”; „Rio espresso”; Rósa Mor. Illatszerteláboratórium; — „Stiloux” és Spitzer-testvérek.

Ugyancsak itt módunk közölnet a következő munkatársaink: Brék Chaja; Jaron Stomóné és Reich Helének.

★
CHOLON
Szokásos heti összejövetelünket márc. 17-én, hétfőn este 8 órakor a Savoy kávéházban tartjuk meg.

Brit Ovdím Midkám Bó-jisraél. — Idősebb Dolgozók Szövetsége. — Országos központ: Tel-Aviv, Allenby-u. 2. Levélcím: P. O. B. 9045. Telefon: 3 2 0 1.

Munkát kaphatnak

Jubileumi hivatalos jelvény és emléktárgy terjesztők; műszaki rajzoló; vasesztélygályos; gép-szerszámlakatos; ösztet-nyomda-mester; könyvkötő; soffőr; asztalos; plasztikai gipszmunkához értő, függönyszereplő dekorátor; szálvaró szakmunkás; varrógép-javító; kerttervezéshez és gondozáshoz érő képzett kertész; konfekció varróknak otthoni elkészítésre; lámpaerényvezérlés; háztartásvezetők bentlakásai. Mosavva: mezőgazdasági munkás, továbbá ápolónő és háztartási alkalmazott teljes ellátással és fizetéssel felvétetik. Új oé. szütagyarába softörtársat keres. — Bevezetett táskagyűjtés átadó. — Művészi festmények fix megvételre kerestetnek.

Szövetkezeti hírek

Közművelődési szövetkezet létesítésében résztvevő szándékozók március 18-án, kedden d. n. 5 órakor: Szaritott zöldség és gyümölcs exportjára alakuló kooperatívban érdekelt szakmunkások és toleés vállalkozók március 18-án, kedden d. n. 6 órakor tartják központi irodájukban alakuló értekezletüket. Pontos megjelenés kérietik.

Munkát keresnek

Agronómus-állásajánlat; háttor-asztalos; épület bádogos; nyomdai főnökök; nyomdai képzésű és tördelő; villanyszerelő és elektromoskészkészítő; javító; szövő és kőszakmunkások; női és férfifűző szakmunkások; féhéraru manipulációhoz értő kőszakember; pénzbiztosító; raktárnő; bizalmiállásra garanciával rendelkezők; férfi konfekció vasaló; takarítók; betegápolók; gyermek-gondozók.

Munkaadók! Segítsétek kenyérekészítéshez az idősebb dolgozókat!

Fontos közlemény

Felhívjuk a sorsjegyek vásárlóinak figyelmét, hogy a lakás-sorsolásban való (ingyenes) részvételhez csak azoknak van joguk, akik teljes sorsjegyet vesznek három egymás utáni sorsolásból álló csoportban. (Például: az első sorsolás jele 58/1, a második sorsolás 58/2, a harmadik sorsolás 58/3). A harmadik sorsjegyet megvásárlása alkalmával a vevő a három szelvényért (amelyek az egész sorsjegyek baloldalián vannak) — külön sorsjegyet kap, amely jogot ad neki arra, hogy részt vegyen a lakás-sorsolásban. Vágya ki és örizze meg a március 13-án megtartott első húzás és a március 27-én tartandó második húzás, valamint az április 10-én rendezendő harmadik húzás sikun-szelvényeit, mert azok nélkül nem vehet részt a lakás-sorsolásban.

MIFAL HAPAJISZ

1958 III. 17. Új Kelet 7

A bíróság hitelesnek fogadta el Duek két rendőrségi vallomását

Súlyos jogi sérelemmel indokolta meg a Kneszetben elkövetett kézigránátos merényletét

Mose Duek, a kézigránátos Kneszet-merénylő bűnperének tegnapi tárgyalásán a jeruzsálemi törvényszék érvényesnek minősítette a vádolt rendőrségen tett vallomásait. Duek ugyanis néhány nappal ezelőtt azt állította, hogy a rendőrségen tett vallomásaira erőszakos kényszerítették. Amikor azonban a tárgyalás jelenlegi szakaszában bizonyítási eljárásra került sor, Duek nem volt hajlandó tanuvalomást tenni és nem részletezte, hogy milyen eszközökkel kényszerítették vallomástételre.

Egyébként a bizonyítási eljárás során Duek maga is számos kérdést intézett a tanúkhoz szereplő rendőrtisztekhez. Ilyen alkalmakkor, mint saját védőügyvédje szerepelt és magáról harmadik személyben beszélt, mint például: „Mit mondott önök a vádolt?” stb. Miután nem tudta bebizonyítani, hogy valóban nyomást gyakoroltak rá a rendőrségen, — amire egyébként nem is volt szükség — a bíróság hiteltelenségnek minősítette a két tanuvallomást.

Elfogatásának éjjelen tett tanuvallomásában, amelyet Markus rendőrőrmester olvasott fel a bíróság előtt, Duek emlegette élettörténetét 1913-ban történt állíjjája óta. Vallomását ezekkel a szavakkal vezeti be: „Igaz, hogy én dobtam a kézigránátot, mert súlyos jogi sérelmet követtek el ellenem, amelynek következményeként egész életemre nyomorék maradtam”. Duek elmondotta, hogy Szíriából állíjjózott és az Alijját Hánoár vette gondozásába. Több kibucban helyezték el, de sehol nem tudott megmaradni, míg végül Gáll Jámába került. Itt egy alkalommal verekedésre került sor a fiatalok között és Dueket hasbaragatták. Kapott orvosi kezelést, de később is súlyos

fájdalmat voltak. Többször fordult követeléssel az Alijját Hánoárhoz, hogy ítéljenek meg neki kártérítést, de eredménytelenül.

Vallomásának további részében Duek részletesen ismerteti, hogyan hajította végre a merényletet. „Két óra hosszat forgolódtam a karzaton, habozva és gondolkodva azon, hogy időj-e a gránátot, vagy nem. Egész idő alatt nem mertem megérinteni a zsebemben lévő bombát, mert tudtam, ha hozzányulok, nem tudok uralkodni magamon és eldobjom. Egy óvatlan pillá-

natban mégis hozzányultam a kézigránáthoz, kinyitottam a biztosítózárát és kiscattantást hallottam. Akkor már tudtam, hogy nincs választásom és eldobjam a kézigránátot. De igyekeztem úgy dobni, hogy olyan helyre essen, ahol nem ülnek a közben”.

Markus őrmester elmondta, hogy Duek kezdetben nem akarta aláírni a vallomását, de mikor Siloni rendőrtiszt megmagyarázta neki, hogy ez a magartartása kétségbevonja a vallomásában közölt adatok hitelességét, mégis aláírta.

Haifa kereskedői és iparosai tiltakoznak az adók és új illetékek ellen

Nyereségtöbbletet követelhet vissza az adóhivatal 1952 február elsejéig visszamenőleg

Haifa (Az Uj Kelet tudósítójától). Rendkívüli közgyűlésen tiltakozott a haifai ipari és kereskedelmi kamara a nemrég életbe léptetett új illetékek ellen, melyeket a törvény egész sor importőrökre, gyárosokra és nagykereskedőkre és bizonyos hasznos vállalkozásokra és mezőgazdasági termékekre vetett ki.

N. Racsokovszky, a kamara

főtitkára közölte, hogy az új törvény alapján az adókövető tisztviselő tetszése szerint általában, vagy egyéni rendelet szerint kötelező illetékeket vehet ki importőrökre, gyárosokra és nagykereskedőkre és bizonyos hasznos vállalkozásokra és mezőgazdasági termékekre vetett ki.

Eskol pénzügyminiszter Amerikába készül

New-York, (STA). — Lévi Eskol pénzügyminiszter tartja az Izraeli kölcsönkötvény-akció igazgatótanácsának ülését az ünnepi beszédet — közölte Joe Schwartz dr., az akció elnöke. A pénzügyminiszter április elején érkezik az Egyesült Államokba, ahol a zsidó vezetőkkel akar tárgyalni Izrael pénzügyi szükségleteiről. Az igazgatóság ülése április 13-án lesz és ezalkalommal Eskol ismerteti fogja Izrael országfejlesztési terveit. Ezen az ülésen fogják meg tárgyalni az 1958 évi kötvényterjesztési programot, amelynek keretében 75 millió dollár értékű kötvényt akarnak elhelyezni. Az ülésen 250 zsidó vezetőszemélyiség részvételére számítanak.

Elhalasztották a perzsa uralkodópár valólevelének aláírását

Teherán (AFP). — A sah és Szoraja királyné valólevelének tegnapi tervezet aláírása és beiktatása elmaradt és valószínűleg szerdán kerül rá sor. A perzsa parlamentben tegnap gazdasági beszédek hangzóttak el a sah mellett, mert ilyen önfeláldozást mutatott amikor a nemzet érdekeit szem előtt tartva elvált Szoraja királynétől.

A sah elhalasztotta Abadánban és az ország déli részében a hét végére tervezett látogatását. Az uralkodó olyan rossz lelkiállapotban van a válás miatt, hogy nincs kedve ilyen látogatásokhoz.

Dr. Leopold Figel osztrák külügyminiszter tegnap hivatalos látogatásra hívta meg az uralkodót Bécsbe. A sah köszönetet mondott a meghívásért és ígéretet tett, hogy későbbi időpontban el látogat az osztrák fővárosba.

Róma (AFP). A Massagero című lap értesülése szerint Szoraja volt perzsa királyné Róma közelében fog letelepedni. A lap bonni levelezője azzal magyarázza a királyné elhatározását, hogy Szorajának sok barátja van az olasz fővárosban, ahol gyakran járt és 1953-ban rövid ideig itt élt száműzetésben, amikor Muszadek politikája következtében a sahnak el kellett hagynia az országot.

A felsőbíróság feltételesen szabadlábra helyezte Chéruti ügyvédet

Jicchák Olsán felsőbírósági elnök tegnap helytadott Jákov Chéruti ügyvéd szabadlábrahelyezési kérésének és elrendelte, hogy Chérutit, miután 18 hónapos fogságbüntetésének kétharmadrészt már kitöltötte, 3 ezer font óvadék ellenében helyezze szabadlábra.

Mint ismeretes, Chérutit a dr. Peres bírót rágalmozó röpíratok terjesztéséért 18 havi elzárásra ítélték. Bevetett szókás szerint a jómagyiseletű elítélteket, ha büntetésük kétharmadrésztét kitöltötték, szabadlábra helyezik. Miután ez az időszak Chérutinál március hó 9-én letelt, az ügyvéd kérte szabadlábrahelyezését. A szabadlábrahelyező bizottság azonban nem foglalkozott kérésével, mert az államügyész fellebbezést jelentett be a törvényszék által hozott ítélet ellen. A telavivi törvényszék pontonként elutasította Chéruti szabadlábrahelyezési kérelmét, aki ügyvédje útján tegnap a felsőbírósághoz folyamodott.

Olsán elnök azonnal megtartotta az ügy tárgyalását. Miután közel egyórás tanácskozást folytatott K. Gilion ügyésszel, a vád képviselőjével, az elnök úgy határozott, hogy óvadék ellenében elrendeli Chéruti szabadlábrahelyezését. A határozat indokolásában Olsán elnök megjegyzi, hogy a törvény értelmében minden elítéltnak joga van kérnie a büntetés egyharmadának elengedését. A büntetés csökkentését a szabadlábrahelyező bizottság-

nak kell javasolni. Ebben az esetben azonban a bizottság egyáltalában nem foglalkozott a kérdéssel, hanem keréken elutasította, azzal az indokolással, hogy fellebbezési ügyét még nem tárgyalta a felsőbíróság. Nem a felsőbíróság dőlt, hogy eldöntse, helyes volt-e a szabadlábrahelyező bizottság magatartása, de mérlegelni kell az elítelt helyzetét. Ha a bizottság tárgyalni fogja az ügyet és arra az elhatározásra jut, hogy nem javasolja a büntetés egyharmadrészének elengedését, akkor a vádlatnak vissza kell térnie a börtönbe és leülni ezt az időt. Ha azonban nem helyezik szabadlábra a kérelmezőt és a bizottság egy későbbi időpontban úgy dönt, hogy mégis jogos volt a kérelem, már nem lehet segíteni az ügyön.

Olsán elnök hozzáfűzte, hogy a vádolt óvadék ellenében való szabadlábrahelyezése semmiképpen sem szolgálja azt a célt, hogy valami módon befolyásolja a szabadlábrahelyező bizottságot.

Két ponttal emelkedett a drágasági index

A központi statisztikai hivatal jelentése szerint február hónapban két ponttal emelkedett az árindex, úgy hogy jelenleg 269-en áll.

Az emelkedést különböző élelmiszerek (baromfi, tojás, burgonya, paradicsom), valamint a cigaretták drágulása okozta. Ugyanakkor azonban csökkent a fagyaszott hús és a ruházati cikkek ára. A ruházati cikkek árának csökkenését a február havi szezonvégi végkiárúsítás okozta.

én már régen...

csak ELIAZ italokat szolgálók fel

קוניאק-ליקר יינות שליבוניץ

Az államelnökhöz fordulnak a telavivi egyetem hallgatói

főiskolájuk mellőzésének törvényesítése ellen

A telavivi egyetem — közgazdasági és jogi főiskola 1200 diákja tegnap rendkívül közgyűlést tartott a Kneszetben rövidesen beterjesztésre kerülő akadémiai törvénnyel kapcsolatban, amely nem ismeri el teljesjogu főiskolának a telavivi egyetemet.

H. Markus, a diákszerve-

zet elnöke, valamint annak főtitkára, A. Eljásiv, rámutattak arra, hogy az egyetemnek Gederától Chederóig 1500 hallgatója van. Kihangsúlyozták, hogy minden törvényes eszközt — beleértve tüntetéseket és útsztrájkot is — igénybevesznek, hogy megszerezzék a teljes elismerést az egyetemnek.

A diákok között petíció-üriapokat osztottak ki, melyekben Tel-Aviv és a környező városok lakosai felkérlik Jicchák Ben Cvi államelnököt, hogy vessen latba befolyását az egyetem elismerése érdekében, annál is inkább, mert a közoktatásügyi minisztérium elismeri és támogatja is az intézményt. A petíció arra is felkéri az államelnököt, járjon közben annak érdekében, hogy az egyetem a kormány részéről megfelelő anyagi támogatásban is részesüljön.

A Seich Munisz-nyegedben egyébként a jövő héten kezdik meg az új egyetemi épület építkezési munkálatait és azokban az első héten valamennyi egyetemi hallgató önkéntesen részt vesz.

1958 áprilisától nem számítják a lakás vételárából a munkában 1956 márc. 31-ig befizetett házbéreltet.

Miért vásároltam meg lakásomat?

B. D. náhariai lakos mondja:

Lányom férjhezmenés előtt átk. Noha volt saját lakása. Nálunk kevés volt a hely.

A megoldás egyszerű volt: megvásároljuk a lakást az Amidártól kedvező feltételekkel, kisösszegű részletre és kibővítjük egy szobával.

Forduljon még ma lakóhelyének Amidár megbízottjához és vásárolja meg Ön is lakását.

עמידר